24 Eylül 1977 Cumartesi
250 Kuruş

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Politika
İşçilerin, emekçilerin aydınların, gençlerin demokratların, yurtseverlerin
GAZETESİDİR

Her okur, kendi bölgesinde gönüllü Politika görevlisi olmalıdır.

● Gazete bayilerinde yeteri kadar Politika bulunup bulunmadığını ve Politika' nın o kente düzenli gelip gelmediğini kontrol etmelidir!

AP VE MHP KOLERAYI BAHANE EDEREK HACCA GİDİŞİN YASAKLANMASINI İSTERKEN, MSP YASAKLAMAYA KESİNLİKLE KARŞI ÇIKIYOR

2. MC'DE YENİ SORUN: HAC

Maliye Bakanı "200 bin yurttaşın Hacca gitmesi ekonomide felç yaratır" diyor

HABER MERKEZİ

Hac mevsimine birkaç gün kala, 2. MC'nin ortakları arasında çok sert bir Hac pazarlığı sürüyor. Görünüşe göre hükümetin AP ve MHP kanadı bu konuda görüş ve işbirliği halindeler. AP ve MHP'liler "kolera" bahanesi ile bu yılki Hac seferlerinin yasaklanmasını öneriyorlar. MSP ise böyle bir yasaklamaya karşı çıkıyor ve "Ne pahasına olursa olsun, yurttaşların Hacca gidebilmelerini" savunuyor.

Edinilen bilgilere göre, Haccın yasaklanması yolundaki önerilerin ağırlığı AP kanadından geliyor. AP'li Maliye Bakanı Cihat Bilgehan'ın, bu yıl yaşanan büyük döviz darboğazında, 200 bin yurttaşın Hacca gitmesinin ekonomide felç yaratıcı etkiler uyandıracağını savunduğu bildiriliyor. Ancak MC'nin bu kanadı, Haccı "döviz darlığı" gerekçesiyle yasakladıkları takdirde büyük prestij kaybına uğrayacaklarını hesaplıyor. MSP'liler ise sağlık gerekçesi ile dahi olsa Haccı yasaklamaya karşı çıkıyor.

Bakanlar Kurulu'nun son toplantısında konu iki taraf arasında yer yer karşılıklı bağrışmalara dönüşen tartışmalara konu oldu.

AP'lilerin, MHP'nin de desteğini alarak Haccı yasaklamak istemelerinin temelinde kesinlikle ekonomik sorunların yattığı ileri sürüldü. Bir ay içinde 200 bin kişinin Hacca gitmesi halinde mevcut döviz rezervlerinin son kırıntılarının da eriyeceğini hesaplayan AP'liler, bu arada son yapılan devalüasyondan sonra Suudi Arabistan Riyali'nin 516 kuruşa yükseldiğine dikkati çekiyorlar ve Hac maliyetinin olağanüstü arttığını savunuyorlar.

MSP'liler Türkiye'de yaygın kolera söylentilerinin dolaştığı günlerde Sağlık Bakanlığı'nın bu söylentileri yalanlamakla uğraştığını ve birçok yurttaşın ölümüne göz yumduğunu belirtiyorlar.

●

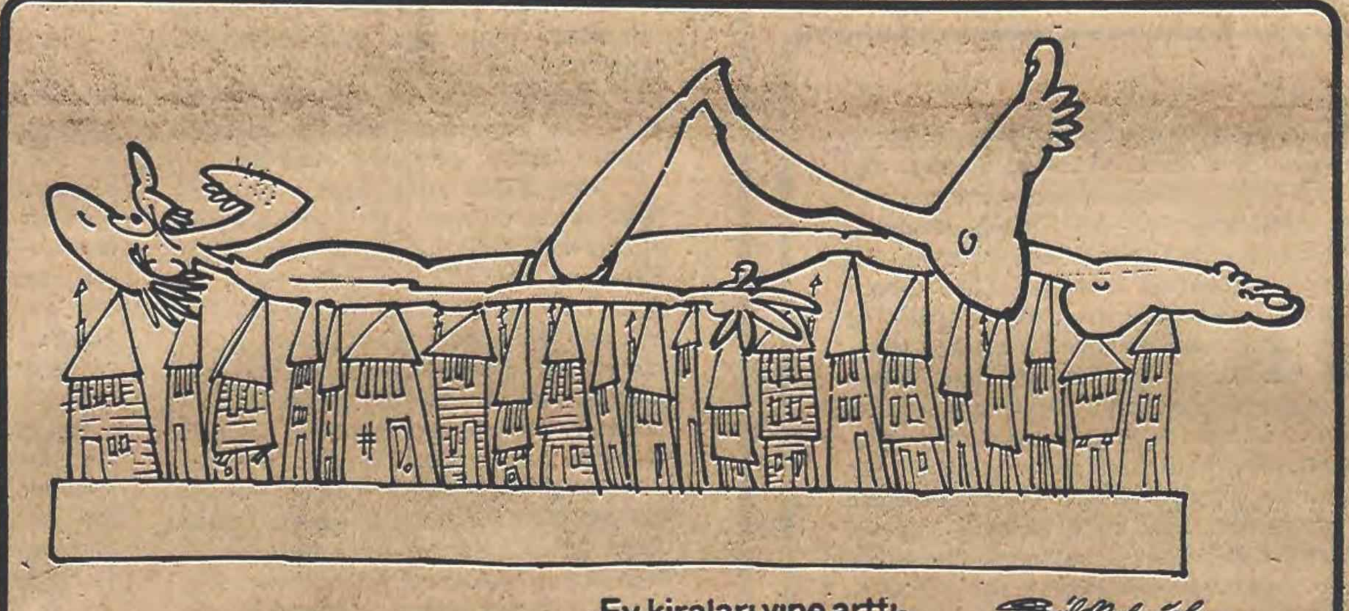
CHP' den istifalar yalanlandı

ANKARA (İSTA)

CHP Genel Sekreterliği, Genel Yönetim Kurulu üyelerinden Hasan Esat Işık, Uğur Alacakaptan ve Erol Tuncer'in istifa ettikleri yolundaki haberleri yalanlamıştır.

CHP Genel Sekreterliğinden yapılan açıklamada, Genel Sekreter Yardımcısı Hasan Esat Işık'ın dün Erzincan'da Erol Tuncer'in Giresun'da yerel seçimlerle ilgili olarak yapılan örgüt toplantılarında bulundukları bildirilmiş, " Uğur Alacakaptan ise, NATO Parlamenterler Toplantısında bulunmak üzere Paris'tedir" denilmiştir.

Bu arada, CHP Genel Sekreteri Orhan Eyüboğlu ile Avrupa'da bulunan Genel Başkan Bülent Ecevit'in telefon konuşması yaptığı yolundaki haberlerin de doğru olmadığı belirtilmiştir.

-Ev kiraları yine arttı-

DISK Genel Yönetim Kurulu OLEYIS'in DISK'e katılma kararını kabul etti

TEK GES-İŞ, grevdeki maden işçilerine 350 bin lira verdi

HABER MERKEZİ

DİSK Genel Yönetim Kurulu, Başkanlar Konseyi ve Bölge Temsilcileri ortak toplantısı dün de devam etmiş ve Türk-İş'ten ayrılarak DİSK'e katılma kararı alan OLEYİS'in başvurusu kabul edilmiştir. Toplantıda, MC'nin yaptığı son zamlar, hayat pahalılığı, UDC sorunu ve Maden-İş Sendikası'nın sürdürmekte olduğu MESS grevleri konusu ele alınmıştır. (Üstte).

TEK GES-İŞ Sendikası Genel Başkanı Selahattin Sayın, sendika üyelerinin birer gündeliklerini vermesiyle 350 bin lirayı, grevdeki maden işçilerine yardım amacıyla Maden-İş Başkanvekili ve Mali İşler Dairesi Başkanı Bahtiyar Erkul'a vermiştir. (Yanda)

Okul malzemelerine yapılan zam velilerin belini büküyor

● Haberi orta sayfada

Korutürk Ankara'ya gitti

İSTANBUL (İSTA)

25 Temmuz 1977 tarihinden bu yana İstanbul'da bulunan Cumhurbaşkanı Korutürk ve eşi Emel Korutürk dün Ankara'ya dönmüştür. Korutürk, İstanbul'dan ayrılmadan önce zamların, en çok dar gelirlileri zor durumda bıraktığını söylemiş, "Dar gelirlileri rahatlatıcı tedbirleri halkla birlikte ben de merakla beklemekteyim" demiştir.

IRAK ve LİBYA TÜRKİYE'YE PETROL VERMEKTEN VAZGEÇTİ

● Kamran İnan, para gönderilemediği için petrol alma işleminin geciktiğini söyledi

● Dışişleri Bakanlığı, her iki ülke ile petrol alımı için temasa geçti

ANKARA (İSTA)

Irak ve Libya'nın Türkiye'ye petrol verme işlemini durduğu, Dışişleri Bakanlığı yetkililerinin bu konuda her iki ülke ile temasa geçtiği ileri sürülmüştür. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Kamran İnan ise, Irak'la Türkiye'nin petrol konusunda herhangi bir ihtilafı olmadığını, Libya'nın ise para henüz gitmediği için, petrol verme işlemini "transfer yapılana kadar" durdurduğunu belirtmiştir.

Dışişleri Bakanlığına bugün Irak ve Libya'dan birer mesaj geldiği ve her iki ülkenin de Türkiye'ye petrol vermeme kararında bulundukları önesürülmüştür. Bunun üzerine, Dışişleri Bakanlığı yetkililerinin, Libya ve Irak yetkili makamları ile telefon ve teleks teması kurdukları da bildirilmiştir.

Bu konuda İSTA muhabirinin sorularını cevaplandıran Kamran İnan, Irak'ın Türkiye'ye petrol vermeme gibi bir kararı bulunmadığını bildirerek şunları söylemiştir:

"Irak ile petrol konusunda hiç bir ihtilafımız yok. Libya ile ise bu yeni bir durum değildir. Libya bize peşin para ile petrol satıyor. Para transfer edilmeden, Libya gemimize petrol yüklemeye başlamıyor. Bazan para iki gün önce gidiyor, gemimize herhangi bir zorluk çıkarılmadan petrol yükleniyor. Bazan gemi önce, para iki gün sonra gidiyor. O zaman da para gidene kadar gemi bekliyor. Bugünkü durum da budur. Para gönderilmiş ancak (Libya'nın eline geçmemiştir. Bunun için de Libya petrol almaya giden gemimizi bekletmektedir."

Türk-İş hükümete "yumuşak" muhtıra verdi

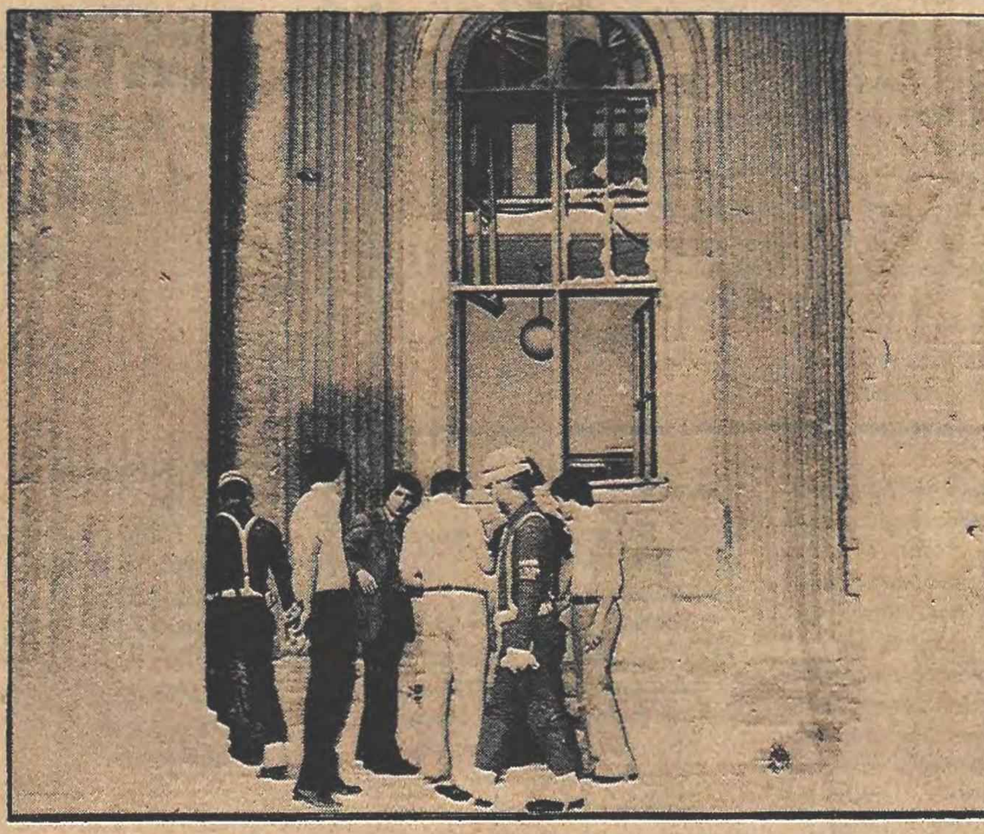
● Türk-Iş'in devalüasyon karşısında yeniden redakte ettiği muhtırada Meclis Başkanının seçilmesi istendi

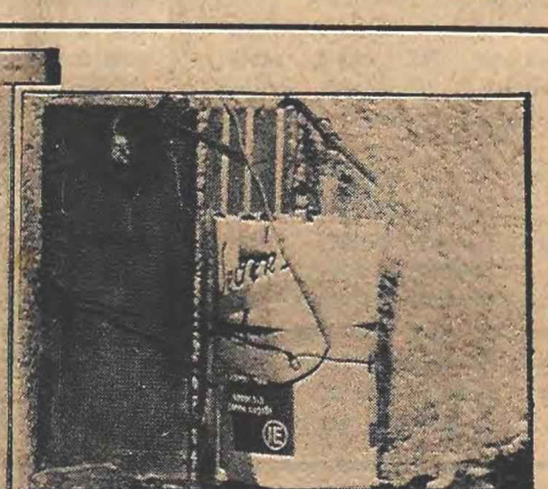
ANKARA (ANKA)

Türk-İş Yönetim Kurulu'nun son devalüasyon karşısında yeniden redakte ettiği "muhtıra"da, Meclis Başkanının derhal seçilmesi istendi. Türk-İş'te bazı Yönetim Kurulu üyelerinin, "muhtıra" adının yumuşatılmasını istediği ve muhtıra yerine "öneriler paketi" başlığının konması görüşünü ortaya attıkları bildiriliyor. Bu arada, bir sosyal demokrat üyenin de toplantıda, "İsterseniz, gelin bunu iyice yumuşatıp, yalvarış dilekçesi adını takalım" dediği öğrenildi.

Muhtıra metninde anarşi ve enflasyonun önlenmesi, fiyatların kontrol altına alınması, enerji bunalımına kesin çözüm getirilmesi isteniyor.

● Haberi orta sayfada

İTÜ Taşkışla Rektörlük binası önünde sabah saat 04.30 sıralarında patlayan bomba, binanın dış cephesinde büyük bir çukur açtı. (Yanda). Bir binayı havaya uçurabilecek güce sahip 7,5 kg.'lık TNT'den imal edilen saatli bomba tesirsiz hale getirildi. (Üstte). (Fotoğraflar: Coşkun ARAL).

Ankara ve İstanbul' da trenler çalışmayacak, iç ve dış seferler aksayacak

Trenler Cumartesi ve Pazar günü çalışmayacak

● DYF-İş' in aldığı grev kararının ertelenmesi ve lokavt ilan edilmesi üzerine işçiler, tatil günleri işi yavaşlatacak

Devlet Demiryolları İşletmesi, Ankara ve İstanbul işyerlerinde görevli 15 bin işçinin Cumartesi ve Pazar günleri çalışmayacakları, bu nedenle de Ankara ve İstanbul banliyö trenlerinin çalışmayacağı, diğer iç ve dış seferlerin de aksayacağı bildirilmiştir.

Yasalarda işçilerin Cumartesi saat 13.00'ten sonra ve Pazar günleri çalışmalarını zorunlu tutan hiç bir maddenin bulunmadığını kaydeden Demiryolları işçileri, hükümetin DYF-İş'in aldığı grev kararını ertelemesi ve işverenin greve karşılık aldığı lokavt kararı nedeniyle bu türlü bir uygulamaya geçmeyi kararlaştırdıkları kaydedilmiştir.

İşçilere Cumartesi ve Pazar günleri iş bırakma eylemleriyle ilgili hiç bir telkinde bulunmadıklarını, demiryolcularının kendi özgür kararlarıyla direniş kararı aldıklarını kaydeden DYF-İş Ankara Şube Sekreteri Niyazi Devir, "Aslında işçiler Cumartesi ve Pazar günleri fazla mesai alarak çalışıyorlardı. Fakat mesai yapmak zorunda da değiller. Hiçbir yasa onları zorla çalıştıramaz" demiştir. Devir, DYF-İş'in demiryolu işçilerinin işverene karşı büyük kızgınlık içinde olduklarını belirtmiş yapacakları direnişi desteklediklerini açıklamıştır.

İGD BEŞİKTAŞ ŞUBESİ POLİS TARAFINDAN BASILDI

İSTANBUL (İSTA)

İlerici Gençler Derneği (İGD) Beşiktaş Şubesi dün akşam polis tarafından basılmış ve 9 genç gözaltına alınmıştır. Yapılan arama sırasında 1. Şube Ekiplerinden bir komiser gençlerin ateş açtığını öne sürmüştür. Ancak, "silah bulundu mu?" şeklindeki soruya, "gözaltına alınanlar Beşiktaş Emniyet Amirliğindeler. Silah bulunup bulunmadığını oradan öğrenebilirsiniz" demiştir. Beşiktaş Emniyet Amirliğinde Nöbetçi Komiser ise, silah bulunmadığını söylemiş, "henüz bir suç unsuruna da rastlayamadık. Belki de biraz sonra serbest bırakırız" şeklinde konuşmuştur.

Öte yandan, gözaltına alınan gençlerin polis tarafından dövüldüğü, gömleklerindeki kan izlerinden görülmüştür.

İTÜ'nün çeşitli binalarına saatli bomba koyuldu

● Taşkışla rektörlük binasında büyük ölçüde hasar meydana geldi

İstanbul Teknik Üniversitesi'nin Taşkışla Rektörlük binası ile Gümüşsuyu Elektrik Fakültesi binalarına dün sabaha karşı komando oldukları belirtilen kişiler tarafından tahrip gücü çok yüksek birer saatli bomba konmuş, Taşkışla Rektörlük binasında meydana gelen patlamada binanın girişinde büyük ölçüde hasar meydana gelmiştir.

İlgililerden alınan bilgiye göre, saat 4.10 sıralarında, İTÜ Taşkışla Rektörlük binası girişinde meydana gelen patlamada, binanın dış cephesinde ve tabanda önemli bir çatlama meydana gelmiş, camlar kırılmıştır.

İTÜ Gümüşsuyu Elektrik Fakültesi'nin laboratuvar bölümünün dış cephesine konan tahrip gücü çok yüksek saatli bombada mekanizmada meydana gelen bir arıza yüzünden patlamadan tesirsiz hale getirilmiştir. 6500 m/saniye gücünde olduğu bildirilen 7,5 kg.'lık saatli bombanın tahrip gücünün benzerlerine oranla çok yüksek olduğunu bildiren yetkililer, saat 08.00'de patlaması gereken bombanın saatindeki arıza yüzünden etkisiz kaldığını söylemişlerdir.

Dünya Barış Savaşçıları Ne Diyor?

Barış için savaş faşizme karşı savaştan ayrılmaz

Raymon Guyot

Dünya Barış Konseyi Başkan Yardımcısı, Paris Senatörü

Konuşan: Ayşe Bilge DICLELI

Yarın 6. sayfamızda

Zamlar, kapitalist ekonominin kaçınılmaz sonuçlarıdır. Çünkü kapitalist ekonomi, günümüzde büyük sermayenin aşırı kâr hırsı tarafından yönlendirilmektedir. Bu nedenle kapitalist ülkelerin tümünde, şu ya da bu hızla fiyat artışları sürekli gözlenir. Emperyalizme bağımlı kapitalist bir ülke olan Türkiye'de de, oldum olası fiyatlar artar. Ancak çalışan halkın omuzlarına karabasan gibi çöken son zam furyası olağanüstü niteliktedir. Son zamlar sadece işçilerin ve emekçilerin belini bükmekle kalmamakta; küçük üreticiyi, güçsüz tüccarı, orta ve küçük sermaye sahiplerini de ciddi bir biçimde etkilemektedir. Başka bir deyişle, tekelci sermaye ve büyük toprak ağaları dışında kalan hemen hemen tüm kesimlerin ekonomik durumu sarsıntı alanının kapsamı içine iyice girmiştir. Bu korkunç hayat pahalılığına işsizlik, enflasyon, devalüasyon, dış ticaret açığının artışı, döviz rezervlerinin tükenmesi gibi olguları da eklediğimizde, ekonomik bakımdan kapkaranlık bir Türkiye tablosu gözler önüne seriliyor.

Ekonomik bunalım, görülmemiş bir hızla derinleşmeye devam ediyor. Özellikle emperyalist tekellerle sarmaş dolaş olmuş büyük sermaye kesimlerinin neden olduğu bunalımın yükü, hem bu kesimler hem de onların siyasal temsilcisi olan 2. MC tarafından halk yığınlarının sırtına bindirilmek isteniyor. Önerilen «kemerleri sıkma» politikasının anlamı bundan başka bir şey değildir. Bununla birlikte halk yığınlarının hoşnutsuzluğu giderek artıyor. «Yeter artık. Bu böyle gidemez.» sözleri yaygınlaşarak, en geniş kitlelerin ortak tepkisini dile getiriyor.

Türkiye'de oluşan «devrimci durum»u belirleyen birinci olgu bu: Ekonomik bunalım toplumsal yaşamın tüm alanlarına derinlemesine yayılırken, ülke çoğunluğunda, bir değişiklik özleminin yaygınlaşması.

«Devrimci durum»u ortaya çıkaran ikinci olgu ise, egemen sınıfların ve onların politik iktidarlarının bunalımı. Tekelci sermayenin egemen politik temsilcileri, «ülkeyi eskisi gibi rahat yönetememe» acı gerçeğiyle karşı karşıya bulunuyorlar. Bu nedenle onlar da birtakım değişikliklerden yana. Emekçilerin tam tersi yönünde tabii. «Yeni bazı yönetim biçimleri» arıyorlar. Örneğin Sendikalar Yasasında değişiklik yapmak istiyorlar. İşverenlerin kendi polis örgütlerini kurmalarını öneriyorlar. Devlet Güvenlik Mahkemelerinden yeniden söz ediliyor. Kısacası, bunalımı ancak baskı ve şiddetle sırtımıza yükleyebileceklerini düşünüyorlar.

"Devrimci durum" ve UDC

Nedim AKAT

Türkiye'de "devrimci durum"u belirleyen birinci olgu, ekonomik bunalım toplumsal yaşamın tüm alanlarına derinlemesine yayılırken, ülke çoğunluğunda, bir değişiklik özleminin yaygınlaşması. İkinci olgu, ise egemen sınıfların ve onların politik iktidarlarının bunalımı.

Bunalım artık ulusal düzeydedir. Ve Türkiye, sınıf savaşımının alabildiğine şiddetlendiği bir arenaya dönüşmüştür. Arenanın sınırları daralarak, tekelci sermaye -matador'la emekçi halk- boğa'yı daha yakın bir biçimde karşı karşıya getirmektedir. Emekçi halk elbette, matador tarafından yere serilmesi hemen hemen yüzde yüz olan bilinçsiz boğa değildir. Emekçi halkın beyni olarak işçi sınıfı, bunalımdan kurtulmak için ne yapılması gerektiğini duruca ortaya koydu. Emekçi kitlelerin değişiklik özleminin özünü vurguladı: Sosyalizme açılan İleri Demokratik Düzen. İçinde yaşadığımız düzenden şu kadar ya da bu kadar zarar gören tüm güçlerin bu yolda seferber edilmesi gerekiyor. Bunun yolu da Ulusal Demokratik Cephenin cisimleşmesinden geçiyor. Başka bir yol bilenler, önerilerini ortaya çıkarmak zorundadırlar.

Yoksa gericilik ve faşizm güçleri yol alacaktır. Yeni yönetim biçimlerinin bulunmasında 2. MC zaman kazanacaktır. İki kere iki dört eder kadar bilimsel bir gerçek bu. «Devrimci durum»dan yararlanmayı bilip bilmemek sorunu demokrasiden, ilerlemeden yanayım diyen her güç ve kişinin önüne işte böylesi ağır bir tarihsel sorumluluk çıkarıyor.

Gündemde UDC'nin somutlanması var. UDC programının tartışmaya açılması var. Ancak mekanik düşünmekten doğabilecek hatalara düşmemek gerekiyor. Örneğin önce UDC programı, ilgili örgüt ve güçler tarafından imzalanır, ondan sonra ancak sıra eyleme gelir görüşü son derece sakattır. UDC programının içereceği her madde için özel ortak eylemler şimdiden tasarlanabilir. Tasarlanmalıdır. Örneğin sendikal düzeyde, işçi sınıfının ve emekçilerin, hayat pahalılığına karşı acil istemleri başlıbaşına bir ortak eylem zemini oluşturabilir. 2. MC'nin anti-demokratik girişimlerine karşı, somut hedefli kitle eylemleri örgütlenebilir. Bunlar UDC'nin bir an önce cisimleşmesine katkı olacaktır. Ve tutarlı bir UDC programı etrafında kesin ve genişine ke[illegible]tlenme, 2. MC'ye karşı kesin savaşım anlamına gelecektir.

UDC'nin gerekçelendirilmesi çok çeşitli çevrelerde sürüyor. Faşist tırmanışı küçümseyenlere ve hatta yok sayanlara, bir Alman din adamı olan D.Martin Niemöller'in şu çarpıcı sözlerini hatırlatmakta yarar görüyoruz. Şöyle diyor D.Martin Niemöller: «Naziler, komünistleri alıp götürdüklerinde sesimi çıkarmadım; komünist değildim. Sonra sosyal-demokratları götürdüler. Yine karşı koymadım, çünkü sosyal-demokrat da değildim. Katolikleri götürdüklerinde de bir şey söylemedim; katolik de değildim. Beni alıp götürdüklerinde sesini çıkaracak, karşı koyacak kimse kalmamıştı.»

YORUM

Engin İDİL

Aaa...Demek koleraymış!
Aaa.. Demek devalüasyonmuş

2. MC korkuyor. 2. MC'nin başı korkuyor.

Nereden mi belli? Yapıp ettiklerini, görüp gösterdiklerini örtbas etmek istemelerinden...

Bir ay kadar önce, Hükümet yetkilileri, Sağlık Bakanı'ndan tutun da Başbakan'a kadar, kolera halinde kolera olmadığını, kolera söylentilerinin, salgın söylentilerinin kötü niyetli münafıkların işi olduğunu tekrarlayıp durdular. Kolera'dan, salgından söz etmek «vatan hainliği» sayılmaya başladı neredeyse. Bu arada, Türkiye'nin dört bir yanında insanlar ölüyorlardı; çeşitli ülkeler, ellerinde kolera aşısı olduklarına dair belge bulunmayan Türkiye uyruklulara veya Türkiye'den gelen turistleri sınırdan içeri sokmakta güçlük çıkarıyorlardı. Bunlar yazıldı, söylendi mi yetkililer ateş püskürerek, kolera değil de «akud bağırsak enfeksiyonu» olduğunu tekrarlıyorlardı. Bu mavalı üzere bir ay geçti. Şimdi artık «akud bağırsak enfeksiyonu» diye özel bir hastalığın bulunmadığı, genel olarak kolera adı verilen hastalığın tıpta çeşitli türlerinin olabileceği ve Türkiye'de görülenin de bu türlerden biri olduğu ortaya çıktı. Salgın çeşitli yörelerde, bu arada özellikle Karamürsel'de, artık çalınan minareye kılıf bulunamayacak kadar yaygınlaştı. Böylece, MC'cileri hayatın kendisi yalanlamış oldu.

Daha birkaç gün önce, yetkililer, özellikle de Demirel, bir devalüasyonun söz konusu olmadığını, Uluslararası Para Fonu'nun (IMF) [illegible] pek çoğunun kabul edilmediğini ve bu örgütten [illegible] yüksek zamlar yapılması...

Ardından yüzde 10'luk devalüasyon, yani paranın değerinin düşürülmesi geldi. Şimdiden söyleyelim ki, Demirel her ne kadar ekonomik önlemlerin tümünün alındığını ve sona erdiğini söylüyorsa da, önümüzdeki haftalarda yeni «para ayarlamaları» gelecek, taa ki, IMF'nin önerdiği yüzde 30'luk devalüasyon oranına ulaşılana kadar.

Temel maddelere Türkiye'nin yakın tarihinde görülmedik oranlarda zamlar yapıldı. En temel günlük ihtiyaç maddelerinin fiyatlarını da büyük oranda etkileyecek zamlardı bunlar. Demirel ve MC'ciler, aralarında zam yapılacak maddeler ve zam oranları konusunda anlaşamadıkları [illegible] sürece, zam diye bir konu yokmuş gibi davrandılar. Bazen toplantılarında zamlar konusunda soru soran gazetecilere Hükümetin başı, dünyanın hiç bir yerinde, hiç bir hükümet başından duyulmayacak hafiflikte cevaplar verdi. Örneğin, «Zamları hükümet değil Tekel yaptı», «Zam mı, kim zam yapmış, neye zam yapmış» veya «Zam [illegible]» türünden... Ve ardından o dev gibi zamlar geldi. Bu defa Hükümetin başı başka bir yol tutturdu, olanları örtbas etmek umuduyla. «Zamlar zincirleme değildir» dedi, [illegible] etkilemeyecektir» dedi. Oysa kendisi gibi, bir eli yağda bir eli balda olmayanlar, çarşının pazarın fiyatını -maalesef- bilenler, yani emekçi halkımız, zamlar karşısında panik içindeydi.

Sayın Demirel bilmiyorsa haber verelim: Bugün sandöviçten ayrana, dikiş iğnesinden okul defterine, etten ilaçlara, posta parasından damacana suya, sabundan lastiğe, kalemden silgiye, sigaradan kâğıda, yatak çarşafından ayakkabıya kadar zam geldi. Başbakan istediği kadar, «zamlar zincirleme değildir» desin, zamlar öyle bir zincirleme ki, bunu ancak o zincirleri sabır tesbihi gibi çeken halkımız bilir.

Evet, bir iktidar, eğer [illegible] bu oranda saklamaya çalışıyorsa, eğer her yapıp ettiğini [illegible] -yapıp ettiklerinin sorumluluğunu yüklenmekten kaçıyorsa, bazen kıvırtıp, bazen gerçekleri çarpıtıp, bazen kedi pisliğini örter gibi örtmeye çalışıp inkâr yoluna sapıyorsa, o zaman korkuyor demektir.

Sayın Demirel ve MC'ciler, halkımızın sırtına yükledikleri bunca yükün altında kalmaktan korkuyor. Faşizan baskılarla önlemeye çalışıyor halkın tepkisini.

Türkiye emekçi halkı, Türkiye demokrat güçleri, Parlamento içi ve dışı toplumsal muhalefet tek bir yumruk olarak MC'nin karşısına çıkar, görevlerini yerine getirirlerse, korkanların korkularında çok haklı olduğu kısa sürede görülecektir.

YÜRÜTME, YASAMA VE YARGIYI ERİTİYOR

İlhan TUNCAYENGİN

Parlamenterler, yargının yürütme, yani MC* karşısında zayıflamasına neden olacak kanunları geçirmemelidirler. 2. MC'nin, kanun kuvvetinde kararname için yetki kanunu istemleri kesinlikle reddedilmelidir

1961 Anayasası Yasama-Yürütme-Yargı erkleri arasında kuvvetler ayrılığı ilkesini metinleştirmiş ve hukukun üstünlüğünü vurgulayarak son sözü yargıya bırakmıştı. Kurulan Anayasa Mahkemesi büyük önem kazanmış, Danıştayın fonksiyonları artmış, yargıçlar çok önemli güvencelere sahip olmuşlardı.

Devlet silahlı ve silahsız güçleri ve erkleriyle bir bütündür. 1961 Anayasası ile metinleştirilen devlet aygıtları, burjuva demokratik bir toplumun oluşturulmasını sağlayacak biçimde dengeye getirilmişti.

Ancak 1961'den sonra, ekonomideki kapitalistleşme büyük bir hız kazanmış ve dev tekeller ortaya çıkarak ülke ekonomisine yön vermeye başlamışlardır. 1970'lerde, ekonomideki tekelci değişim, burjuva demokrat topluma göre düzenlenmiş üst yapı kurumlarında da yeniden düzenlemeleri dayatmıştır. İşçi sınıfı ve emekçi halkın yükselen hareketi, bu düzenlemelerin açık rejimce yapılmasını engellemiştir. İşte tam bu sırada, 12 Mart faşist rejimi imdada yetişmiştir.

12 Mart faşist dönemi, gerek yasamanın ve gerekse yargının yürütme lehine gerilediği dönemdir. Anayasa Mahkemesinin yetkileri kısıtlanmış ve Hükümete kanun kuvvetinde kararname çıkartma yetkisi verilmiştir. Böylece yürütme parlamentonun yetkilerinden bir bölümünü kopartmıştır.

Tekelci kapitalistler ve ABD, yürütmenin bu kazanımlarını yeterli bulmamışlar ve daha geniş yetkilerle donanmasını istemişlerdir. Çünkü var olan «legalite», dev tekellerin sömürünün çok daha büyük bölümüne elkoymasına engel olabiliyordu. 12 Mart rejimi tekeller için tatlı bir rüya gibi gelip geçmiş, tadı damaklarında kalmıştır. Artan sömürü oranı ve iflas eden çok sayıda orta ve küçük işletmeler tekellerin para ve mal varlıklarını büyütmüştür.

Ekonomik hayata egemen olan tekeller politik hayattaki egemenliklerini yeterli görmemişlerdir. Tüm ülkenin mal ve para kaynaklarının merkezi düzenlemelerle emir ve kontrolları altına verilmesini istemişlerdir. Tekelci burjuvazi artık devleti orta ve küçük burjuva ile paylaşmak istememektedir. Devlet, bugünkü haliyle, tekelci yöndeki kazanımlara rağmen tekeldışı burjuvaların ve küçük burjuvaların da devleti olmakta devam etmiştir. Oysa tekelci sermaye, hiç bir alanda mücadele ile karşılaşmak istemediğinden, devleti tamamen kendi emrine almak istemektedir.

1. MC dönemi burjuva yasallığının, işçi sınıfı ve emekçi halkın mücadelesinin kazanımları olan hukuka açıkça saldırıldığı ve emekçi sınıflardan çok sayıda insanın mahkeme kapılarına doluştuğu dönem olmuştur. 1. MC, tekelci sermayenin ve emperyalizmin isteklerini yerine getirmek için elinden geleni yapmış, yapamadıkları için de Anayasayı, kanunları ve mahkemeleri suçlu ilan etmiştir. Bunu yaparken Parlamentoyu yüceltmeyi ihmal etmemiş, 1. MC burjuvazinin kurumlarını birbirine karşı kullanırken sonuçta hep yürütmeyi kârlı çıkartmayı başarmıştır.

Yürütmenin başı olan Cumhurbaşkanlığına, 12 Mart faşizmi sırasında, yetkiler sağlanmışken, 1. MC, kendisiyle her zaman aynı düşüncede olmayan bu makama acımasızca saldırmıştır. Cumhurbaşkanlığı yetkileri açıkça tartışılmış, o kadar ki, Cumhurbaşkanlığının yetkilerinin saptanması Cumhurbaşkanınca istenmiştir. Çünkü, Cumhurbaşkanlığı, tekelci sermayenin isteklerine uygun davranabilecek yapısal değişikliğe uğramamıştır. Anayasal Baş, Anayasaya ve burjuva legalitesine uyulmasında, tekelci burjuvazinin ve onun temsilcisi 1. MC'nin tahammül edemeyeceği bir hassasiyet göstermiştir. Ülkenin, Parlamentonun çalışmaması nedeni ile kararnamelerle yönetilir hale gelmesi, Cumhurbaşkanlığının önemini artırmıştır. Sonunda 1. MC, bu yönde belli bir başarı sağlamış ve Cumhurbaşkanı, yetkilerini alt kurumdan sorarak MC'nin iddialarını zımnen kabul etmiştir.

1. MC'nin saldırılarından, her derecede mahkemeler de nasibini almıştır. Devlet Güvenlik Mahkemelerinden başka mahkeme MC'nin işine yaramamış, Anayasa Mahkemesince iptal edilen DGM'nin yeniden çıkarılması girişimleri, bütün provakasyonlara rağmen DİSK'in 16 Eylül Direnişinde işçi sınıfının duvarına çarparak parçalanmıştır.

1961 Anayasası 1960 Hareketi ile sonuçlanan ve bu Hareketi hep birlikte yürüten güçlerin dengelenmesi zorunluluğu ile kuvvetler ayrılığını ve hukukun üstünlüğünü benimsemiştir. Şimdi ise denge bozulmuştur. Tekelci burjuvazi, sömürüsünü kısıtlayabilen bu düzenlemeyi istememektedir. Hukukun üstünlüğü, karşı hukuk olan işçi sınıfı ve emekçi halkın yasallığının mevziler kazanmasına sebep olduğundan tekelci sermaye tarafından büyük bir tehlike sayılmıştır.

Cumhurbaşkanlığı bağımsız tavırlarını tekelci burjuvazinin çıkarlarına karşı kullanabilmektedir. Ordu, henüz tekelci burjuvaziye ısınamamıştır. Parlamento işi uzatmakta fazlaca soruşturmakta ve araştırmaktadır. Basın ise biraz «fazlaca» özgürdür.

İşte bütün bu nedenlerle 1. MC tüm bu kurumları işine geldiğinde okşamış, göklere çıkartmış, işine gelmediğinde ise en ağır dille suçlayarak saldırmaktan çekinmemiştir. Hava Kuvvetleri Komutanlığı konusunu mahkemelere düşürmekten bile çekinmemiştir. (II. MC'nin Cumhurbaşkanı'na yaptığı saldırılar ve komutanlara karşı uygulanan açık yıpratma hepimizce bilinmektedir) Yürütme sürekli olarak kendine yontmuş ve gücünü artırmıştır. Kim ne derse desin 1. MC döneminde tüm devlet örgütlerinin yürütme lehine güçlerini kaybettikleri tartışılmaz bir gerçektir.

Sayın Ecevit'in sık sık sözünü ettiği devletin yıkıldığı ve tahrip edildiği olgusu, burjuva devletin işine yaramadığı yanların 1. MC tarafından tahrip edilerek etkisizleştirilmesidir.

Burjuva devlet 1. MC tarafından niçin tahrip edilmiştir? Çünkü emperyalizm ve işbirlikçisi tekelci sermaye, ölesiye korktuğu işçi sınıfı örgütlerinin ve emekçi halk muhalefetinin gelişmesine karşı bazı burjuva demokrat kurumları da içeren devleti, gereği gibi kullanamamıştır. Bozulan, tahrip olan devlet örgütleri içersine yerleştirilmiş olan faşist örgütlenmeler, tekelci sermayenin çıkarlarını gereği gibi koruyacak yeni devleti yaratacaklardır. 1. MC, emperyalizmin ve işbirlikçisi tekelci sermayenin isteklerini yerine getirmek için elinden geleni yapmıştır. Faşist devletin oluşturulmasında azımsanmayacak yol almıştır. Eğer daha fazlasını yapamadıysa, bu, Ulusal Demokratik güçlerin fırsat vermediğindendir.

Eskisine nazaran daha da homojenleşen 2. MC, 1. MC'nin bıraktığı yerden, devletin faşist örgütlenmesini hızla sürdürüyor. Bozulan ve tahrip edilmiş olan devlet örgütlerini bir yandan iyice bozarken bir yandan da tekelci devlet kapitalizmini yürütecek devleti örgütlüyor. Ancak tekelci ekonomik yapıya uygun politik örgütlenmenin başını her yerde faşistler çekiyor. Bu nedenle, devletin tekelci ekonomik yapıya uygun yeniden örgütlenmesine damgasını vuran faşizm olacaktır. Tekelci sermayenin faşizme sarılarak her alandaki örgütlenmelerde öncülüğünü kabul etmesi onun emperyalizme bağımlılığından ve emperyalizme dayanmadan egemenliğini sürdüremeyecek kadar güçsüz olduğu gerçeğine ilaveten emekçi halk muhalefetinin ürkütücü gelişkinliğindendir.

Uzun yıllar verdiği savaşımla, birçok mevziler ele geçirmiş olan işçi sınıfı ve emekçiler, kendi örgütleriyle her iktidar odağında, faşist örgütlenmelerin tırmanmasına karşı savaşıyor. Sosyalizme açılan bir pencere olan ileri demokratik düzen için, bozulan tüm burjuva kurumlarını yeni bir biçim ve nitelikte örgütlemeye çalışıyor. Bununla da yetinmeyip yeni örgütler yaratıyor. İleri demokratik bir düzeni devrim yolu ile kurmak için UDC aracını oluşturuyor. UDC bir yandan emperyalizmi ve faşizmi yenmek için işçi sınıfı örgütleri öncülüğünde emekçi halkı ve bu tekelci yıkıma ve faşist gidişe karşı olan tüm toplumsal tabakaları saflarında toplarken, bir yandan da devletin faşist örgütlenmesine alternatif olan devletin yeniden, (fakat demokratik olarak) ileri demokratik düzen için örgütlenmesini başarabilecek somut bir güç olarak ve bir iktidar biçimi olarak beliriyor. Başarının bütün burjuva kurumlarında o yerlerin gösterdiği özellikleri de göz önüne alarak yapılacak demokratik örgütlenmelerden geçeceğini vurguluyor.

Parlamenterler yürütmeyi güçlendirecek yetkileri yürütmeye vermelerinin toplumsal varlık nedenlerini yok edeceğini, bunun sonuçta kendilerinin de yok olmasını getireceğini bilmelidirler. Yargının yürütme karşısında zayıflamasına neden olacak kanunları geçirmemelidirler. 2. MC'nin kanun kuvvetinde kararname için yetki kanunu istemleri kesinlikle reddedilmelidir.

Yargı, kanunları ilerici yoruma tabi tutarak emekçilerden yana çıkmalı 2. MC'ye ve onun güçlerine karşı durmalıdır.

Gerek yasama ve gerekse yargı, 2. MC'nin yürütme yetkilerini genişletici her girişiminde ulusal demokratik güçlerle birlikte, buna karşı koymalıdırlar. Bu da ancak, ilerici demokrat parlamenterlerin ve bağımsız yargının barolarla birlikte UDC içinde yer almalarıyla gerçekleşebilir. Bu savaşım emperyalizme ve faşizme karşı demokrasi ve özgürlük savaşımıdır, çocuklarımızın mutlu ve aydınlık geleceğinin savaşımıdır. Aynı zamanda da yasama ve yargının toplumsal varoluşlarını koruma savaşımıdır.

Politika okurları yazıyor

Polise dayalı bir iktidar

İbrahim TÜRK

Bulgaristan ve Romanya'yı gezmiş, yaşamının her bölümünü sevmiş bir hekimimiz şöyle diyordu: «Bulgaristan çok temiz, çok güzel, çok ucuz. Hükümet çok daha dikkatli. Romanya da öyle, amma bu iki devlette çok önemli bir eksiklik gördüm: «Bu memleketlerde her şey var, en önemlisi özgürlük yok», diye, yanında bulunan iki avukatla eşlerine yana yakıla anlatıyordu.

Avukatın birisi dayanamadı; «sayın doktor arkadaşınızdan öğrendiğimize göre siz bir devlet hastanesinde operatörsünüz, ve gene ayrıca milyonluk ilaç depolarınızın olduğu söylenmektedir. Başka deyimle siz yurdumuzun milyonerlerinden birisisiniz. Sizin özgürlük hakkındaki düşünüleriniz ilginç olsa gerek. Bilindiği gibi özgürlük yok demek sorunu çözmüyor. Olmayan bu özgürlükler hangileridir. Kişi dokunulmazlığı mı, özel yaşamın korunması mı, özel yaşamın saklılığı mı, konutların dokunulmazlığı mı kişinin üstünün, eşyalarının, kitaplarının ve düşünme araçlarının denetlenmesi, aranması, karıştırılması mı?, haberleşme, gezi, düşünce bilim ve sanat, örgüt kurma hakları ve özgürlükleri mi. Bunların hangisi yok. Yanıtlamalısınız. Bir aydın ön yargıyla konuşmaz...»

Doktor: «Size bir örnek vereyim.» «Meselâ şu çiçeklerden bir tanesini koparamazsınız. Sizden 150 lira para cezası alırlar. Türkiye'de bu olmaz.» Diye yanıt verdi. Yanında bulunan öteki avukat; «Eeee... Sayın doktorum tahrip etme özgürlüğü diye bir özgürlük olmasa gerek. Bana kalırsa siz, başka bir şey demek istiyorsunuz. Amma gerçeği de böyle saklamağa bakıyorsunuz. Benim kanıma göre bir hekim çiçeği en çok seven insanlardan biri olmalı. Sakın siz bu beğendiğiniz ülkelerin sizce mülkiyet denen gerçekte de kendi alın terinizin ürünü olmayan «mülkiyet haklarının» sınırlanmasına «özgürlük yok» demiş olmayasınız.»

Türkiye'de üretim araçlarının sahibi olanlar genellikle mülkiyet haklarının -buna sömürme hakkı- da denebilir. Kayıtlanmasına karşı böyle düşünüyorlar. Yalnız düşünüyorlar mı? Emekçi halkı, işçiyi, köylüyü, sömürebilmek için onların ellerinden alın terlerini göz nurlarını yok pahasına alabilmek ve kasalarını yabancı tekellerle birlikte doldurabilmek, ulusun çoğunluğunu yoksulluğa itebilmek için ele geçirdikleri devletin anayasal niteliğini iktidarları yoluyla değiştirmeğe de savaşıyorlar. Ve ondan sonra kendilerini eleştiren her kişiyi «devlet yıkıcısı» olarak nitelemeğe çalışıyorlar. Akıllı bir sosyalist hiç bir zaman «devlet» yıkıcısı olmamıştır, olamaz da. Devlet sosyalist düzende de daha uzunca zaman, sosyalizmin amaçlarını gerçekleştirmek için, gerekli ve kaçınılmaz. Bunu MC iktidarı da bilmektedir. Yıkılan «devlet» değil, yabancı tekellerle işbirliği kurmuş, Türk halkını tek ekmeğin gereksinmesine doğru iteleyen yabancı tekellerle işbirliği içinde varlığını sürdürmeğe çalışan yerli tekellerin siyasal güçleridir.

SİYASAL İKTİDAR YENİ BASKILAR PEŞİNDE

Bugün siyasal iktidarın güçlü kanadı, AP'nin simgelediği tekelci sermaye en son polis eylem ve işlemlerinden birini gerçekleştirmeğe çalışıyor. Basına yansıyan konulara bakılırsa, hükümet yurttaşların evlerindeki eşyalarının ve özel yazılarının yargıç kararı olmadan polisin istediği zaman da arayabilme yetkisini ona verecek yasaları çıkarmaya hazırlanıyor.

Ve buna gerekçe olarak da, anarşik olayları göstermeye çalışıyor. Anarşizm ile sosyalizm arasında bilimsel anlamda büyük bir ayrılık bulunduğunu bir türlü anlamak ve görmek istemiyor. Yetiştirerek sokağa saldıkları komandoların saldırılarını yerinde bulan bu insanlar, karşı saldırıda bulunan başka deyimle kişiliğini savunmak isteyen, yaşamını sürdürmek isteyen kimseleri baskı altında tutmaya çalışıyorlar. Böylece yurttaşların büyük çoğunluğunu faşizm karşısında elleri bağlı kişiler haline getirmek istiyorlar.

Eğer MC, yargıç kararı olmadan polise arama yetkisini veren bir yasa çıkarabilirse, polis, MC'nin emekçi halk ve aydınlar üzerinde acımasız bir baskı aracı olarak kullanılacaktır. Oysaki, yurtsever polisler buna karşıdırlar. Kendilerini iktidarların değil, halkın polisi sayıyorlar.

Zaten bir kesim polis şimdiden yargıç kararı olmadan şurayı burayı haksız olarak rahatlıkla aramaktadır. Ne polis görevlerini düzenleyen yasa, ne de cezaları yargılama yöntemi yasası polise keyfince arama yetkisi vermemektedir. Polis ancak kanıtların ortadan kalkabileceği ve sanığın savuşup gideceği bir ortam varsa, o zaman arama hakkını kullanabilir. Şunu kesinlikle belirtelim ki polisin yargıç kararı olmadan arama yapması bir kural değildir, ayrıcalıktır. Asıl kural, aranma halinde bir yargıcın hem de yetkili bir yargıcın arama kararı vermiş olmasıdır. Anayasamızın özel yaşamın korunmasını düzenleyen maddesi; «özel yaşamın saklılığına dokunulamaz» demekle, ana kuralın aramalarda yargıç kararının bulunması ilkesini en güzel biçimde ortaya koyuyor.

Ve gene özel yaşamın saklılığı konusunda yasanın açıkça gösterdiği hallerde, yöntemine göre verilmiş yargıç kararı olmadıkça -Kamu düzeninin gerektirdiği hallerde de- yasayla yetkili kurumun emri bulunmadıkça kimsenin üstü, özel kâğıtları ve eşyaları aranamaz, demektedir. Çünkü: özel yaşamın dokunulmazlığı insan için insan onurunun ve özgürlüğünün sürmesi niteliğindedir. Ancak toplum yaşamı gerektiriyorsa, kişinin bu haklarına, yargıç araştırmasından sonra el uzatılabilir. Yoksa çoğunluğu; kasten yetersiz bilgi düzeyi içinde tutulan polislerin seçip ayıklayacağı bir konu değildir bu. Polis böyle bir yetkiyi elde ettiği gün, tüm sol yazarların evleri önüne kamyonları dayayacak, kitaplıklarını boşaltacak, 1971 sıkıyönetim aramalarında olduğu gibi kitaplar kalorifer kazanlarında, ya da başka yerlerde yakılacaktır.

Gerçekten; yargıç kararı olmadan polis bir arama yapabilir mi? Böyle bir tasarı yasallık kazanabilir mi?

NEREDE ANAYASA GÜVENCELERİ?

Bilindiği gibi özel yaşamın korunması Anayasamızın 15. maddesi ile güvence altına alınmıştır. Aynı yasanın 8. maddesine göre de, yasalar Anayasaya karşı olamazlar. Öyleyse, ilkin Anayasanın 15. maddesi değiştirilmelidir. Anayasanın değiştirilmesi için MC hükümetinin milletvekili sayısı yeterli değildir. Bir Anayasa hükmünün değişmesi için «Meclislerin ayrı ayrı üye tam sayılarının üçte iki çoğunluğunun oyları gereklidir.» Bu da 300 milletvekili eder. MC tüm gücü ile toplanıp Meclise gelse gene, CHP hayır dedikçe, özgürlükleri daha da çeşitli bahaneler uydurarak kısıtlayamazlar. Öyleyse neden bunu yapmaktadırlar? Bizim bildiğimiz Anayasa kurallarını, onlar da bilirler. Hele Anayasanın değiştirilmesine ilişkin maddesi hiç bir yoruma başka anlayışa yer vermeyecek kadar açık ve seçiktir.

Öyleyse gerçekte, amaç can güvenliğinin korunması, yurttaşlar arasında düşünü nedeniyle çıkan tartışmaların silahlı saldırıya dönüşmesini önlemek değildir. Sadece kamuoyunu oyalamak, iş yapar görünmek, bazı kimselerin beklemesini sağlamak ve faşizm için zaman kazanmaktır.

Politika'nın "grevdeki maden işçileri ile dayanışma" kampanyası

Dayanışma kampanyasına katılanlar toplanan paraları Yapı ve Kredi Bankası İstanbul Barbaros Bulvarı–Şubesinde 920036–8 ve Türkiye İş Bankasının Barbaros Bulvarı Şubesinde TAS–G/110 numaralı hesaplara yatırınız

Banka makbuzunun tarih ve numarasıyla birlikte katılanların

GENEL TOPLAM: 4.562.097.16

Dünkü Toplam: 4551.008.66

Yunus Yapa	100-	Boğazlıyan TÖB-DER Şubesi	1000-
Ali Hazar	100-	Tarsus TÜTED Şubesi	1000-
Erdek Kültür Derneği	650-	Gölcük TÖB-DER Şubesi	300-
Ertuğrul Fakıroğlu	100-	Fındıcak köyü gençleri	250-
Mustafa Kahveci	430-	Petkim-İş Soda Sanayii işçileri	1518,50
Sait Dereli	330-	Trabzon Çağdaş Kitabevi	100-
İETT Harita Kadastro ve Plan Müdürlüğü işçileri	730-	Bulaşıcı Hastalıklar Şube Müdürlüğü çalışanları	3800-
Mustafa Akay	380-		
Celal Üzüm	300-		

Bugünkü Toplam: 11.088. 50

DİKKAT

Dayanışma kampanyamıza, yukarda yazılı banka şubelerine para yatırılırken karışıklığa meydan vermemek için banka makbuzları üzerine "grevdeki maden işçileriyle dayanışma kampanyası" ibaresinin yazdırılmasını özellikle rica ederiz

Politika
SAHİBİ — Politika Basım ve Yayın A.Ş. adına Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunu (DİSK) temsilen Kemal TÜRKLER
Yayın Yönetmeni: Aydın ENGİN
Müessese Müdürü: Haluk YETİŞ
Yazıişleri Müdürü: Aydın ŞENESEN
Teknik Yönetmen: Yavuz KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA (Süleyman COŞKUN)
ADRES (İSTANBUL): Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sokak No: 5 Cağaloğlu
TEL: 27 77 12 27 69 09
BASKI: İstanbul Matbaası Tesisleri
ANKARA: İzmir Caddesi 20/27 Kızılay
TEL: 17 65 36 18 36 88
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A.Ş.
Sayı: 1539 Yıl: 5
İLAN TARİFESİ: Sütun Santimi 3. Sayfa 110 TL, İlan Sayfası 100 TL, İstanbul Baskısı 70 TL, Kitap İlanları 50 TL

Butto'nun itiraz dilekçesinin incelenmesine iki gün kala

Sıkıyönetim, Yüksek Mahkeme Başkanını görevden aldı

- Ziya Ül Hak' ın imzaladığı bildiriliyor
- Emre karşı çıkan yargıçlar da görevden alınacak

RAVALPİNDİ-(AA)

Pakistan sıkıyönetim Başkanı General Ziya-Ül Hak Yüksek Mahkemenin, eski Başbakan Zülfikar Ali Butto' nun tutuklanmasına itiraz dilekçesini incelemek üzere toplanmasına iki gün kala, Yüksek Mahkeme Başkanını görevden almıştır.

General Ziya'nın imzasını taşıyan sıkıyönetim bildirisinde, baş yargıç Yakub Ali Han'ın derhal uygulanmaya konan bir kararla görevinden alındığı bildirilmiştir. Bildiride ayrıca, Cumhurbaşkanı Fazıl İlahi Çavduri'nin Yüksek Mahkemenin Yakub Ali Han'dan sonra en kıdemli Yargıcı Enver-Ül Hak'ı Yüksek Mahkeme Başkanlığına atadığı bildirilmiştir.

Sıkıyönetim bildirisinde yeni Yüksek Mahkeme Başkanı ile Öteki Yüksek Mahkeme yargıçlarının bugün yeniden and içecekleri, yeniden and içmeyi reddeden yargıçların görevlerinden alınacağı belirtilmiştir. Sıkıyönetimin bildirisinde yargıçlar arasında yapılan değ şi yapılan değişiklikler konusunda herhangi bir gerekçe gösterilmemiştir.

Hollanda'da kimliği bilinmeyen bir yabancı polisle çatıştı

Tutuklananın Baader-Meinhof üyesi olmasından kuşkulanılıyor

UTRECHT (HOLLANDA) (A.A.)- Federal Alman uyruklu olduğu sanılan bir kişi gece kent merkezinde silahlı çatışma sonucu tutuklanmış, çatışmada bir polis ölmüş, bir polis de ağır yaralanmıştır.

Polisle silahlı çatışmaya giren kişinin yanında bulunan ve kaçmayı başaran bir kadın için bütün Hollanda polisi alarma geçirilmiştir. Utrecht Polis Merkezi çevresinde de sıkı güvenlik önlemleri alınmıştır.

Polis komiseri, tutuklanan erkeğin kimliğinin henüz teşhis edilemediğini ve Interpol'den yardım istendiğini söylemiştir.

Adamın Almanca konuştuğu ve henüz sorguya çekilmediği ve Utrecht'in Pazar yerinde kendisine yak recht'in pazar yerinde kendisine yaklaşan polisler üzerine ateş açtığı belirtilmiştir. Adamın Baader-Meinhof gerilla grubuyla ilişkisi olup olmadığını anlayabilmek için Federal Alman polisiyle temas kurulduğu da belirtilmiştir.

Federal Almanya'daki NATO manevraları, ölümle sonuçlanan çok sayıda kazaya yol açtı.

Sivil halktan en az 12 kişinin öldüğü bildiriliyor

BONN-(A A)- NATO'nun "Reforger '77" Sonbahar manevraları, Almanya'nın Güneyinde en az 12 kişinin ölümüne yol açmıştır. Federal Almanya polisinin çıkardığı geçici bir bilançoya göre, geçen Çarşamba günü sona eren manevralar, ayrıca 186 trafik kazasına yol açmış ve bu kazalarda 94 kişi ağır yaralanmıştır. NATO Sonbahar manevralarına 53 bin kişi katılmıştır.

NATO manevraları kırsal kesimde ve yollarda da tahminen 20 milyon marklık zarara yol açmıştır.

Manevra sırasında askeri bir araçla bir yolcu otobüsü arasında Waldsee'de (Rawensburg) meydana gelen bir çarpışmada bir kişi ölmüş, 5 kişi de ağır yaralanmıştı. Öteyandan, Balingen yakınındaki Wellen Kasabası yakınında iki Amerikan "Phantom" uçağının çarpışması sırasında bir pilot ölmüş, kasaba, bir felaketten zor payı kurtulmuştur. Biberach yakınındaki Unlingen'de Rerosen dolu bir askeri tanker devrilerek ateş almış, yayılan alevler 5 evin yanmasına, beş kişinin de yaralanmasına neden olmuştu.

OLAYLAR VE GERÇEKLER

Ayşe Bilge DİCLELİ

"Beynelmilelcilik" ve devalüasyon

Ülkemizin para değeri yüzde 10 oranında düşürüldü. Devalüasyon denilen bu işlemden sonra 1 Amerikan doları için daha çok lira vereceğiz. Aralık ayına kadar bu, daha da artırılacak. Yüzde 25'e varacak. Karşılığında uluslararası mali kuruluşlar Türkiye'ye kredi verecekler. Bazıları, bu sayede ekonomizin çıkmazdan kurtulacağı görüşünü savunuyor.

Türkiye'ye kredi verecek mali kuruluşlar Dünya Bankası ile Uluslararası Para Fonu. Her ikisi de kapitalist sistemin parasını ve durumunu korumak için İkinci Dünya Savaşından sonra kurulmuşlar. Emperyalist ülkelerin güdümünde olan özellikle de ABD emperyalizminin çıkarları doğrultusunda davranan bu kuruluşlar, kimsenin değil kara gözlerine, göz yaşlarına bile bakmamakla ün salmışlar. Kredi mi veriyorlar, arkasında mutlaka büyük çıkarları vardır. Kredi mi veriyorlar, mutlaka koşulları vardır. Ve bu koşullar, kredi yardımı aldıkları ülkelerin çıkarlarıyla, gelişmekte olan bir ülkenin ekonomik çıkarlarıyla çelişir. Bunun tersini ve uyum içinde olduğunu söylemek de ancak işbirlikçi tekelcilerin harcıdır.

Evet, Dünya Bankası ve Uluslararası Para Fonu koşullar öne sürüyorlar. Örneğin Dünya Bankası belirli projelere kredi verir. Söz konusu ülkenin isteklerini değil, kendi çıkarlarını gündeme getirir. Bu durumda, buradan alınan kredilerin istenilen bir alana kaydırılması söz konusu değildir.

Uluslararası Para Fonuna gelince. Kredi vermesi için mutlaka zamları, devalüasyonları, işçi ücretlerini dondurmayı koşul olarak ileri sürer. Bu Şili'de de, Peru'da da, Kolombiya'da da böyle olmuştur. Türkiye' de de böyle oldu.

Önce zamlar geldi. Düşünülebilen her şeye ve düşünülemeyen her şey ateş pahası oldu. Uluslararası Para Fonuna göre bu, tüketimi kısıtlayıcı önlemmiş. Sonra devalüasyon. Böylece ülkenin ödemeler dengesindeki açık, yani dışarıdan daha fazla mal alması ve buna karşın fazla mal satamamasından doğan durum dengelenmiş olacak. Evet ama, böylece uluslararası mali kuruluşların kredi vermeleri de kârlı bir hale getirilmiş oluyor. Çünkü ülkemizin dış pazarlarda rekabet edebileceği önemli ürünler de yok. Yani ihracat gelirlerinin çok fazla artması da söz konusu değil. Yalnızca pamuk tüccarlarının kilo başına 225 kuruş kazanacaklarından söz ediliyor. Üreticiler düşük taban fiyatları nedeniyle inim inim inlerken, işbirlikçi tekelci sermaye palazlanacak. Dahası da var. Gazeteler, işçi ücretlerinin dondurulmasının da gündemde olduğunu yazıyor. Çalışma Bakanı Fehmi Cumalıoğlu, işçi haklarını kısıtlayan ve işçi ücretlerinin artırılmasını engelleyen bir yasa tasarısının gündemde olduğunu bildiriyor.

Peki bu, ülke ekonomisine ne gibi katkılarda bulunacak.

Deneyler bu uygulamaların ülke halklarının aşırı yoksullaşmalarına uluslararası sermaye çevreleri ile sözkonusu ülkelerdeki işbirlikçi tekelcilerin palazlanmasına yaradığını gösteriyor. Türkiye'deki daha önceki uygulamalar, Şili, Brezilya, Peru, Kolombiya deneyleri, ne uluslararası mali kuruluşların önerdikleri koşulların ne de verdikleri kredilerin söz konusu ülke ekonomilerine hiçbir katkıda bulunmadıklarını ortaya koyuyor. Öyle olsaydı Brezilya bugün Amerika'yı geçer, Şili'de bir refah ülkesi durumuna gelirdi. Gerçekte olan, söz konusu ülkelerin emperyalizme daha da bağımlı kılınmaları ve daha da kötülemeleri. Halkın ise yaşama sınırında süründürülmesidir.

Demek ki, uluslararası mali kuruluşlar verdikleri kredilerle büyük kârlar sağlayacaklar. Bu arada işbirlikçi tekelcilerin çıkarları doğrultusunda önlemler alınacak, onlar da nasip bulacak. İşçiler, köylüler, küçük üreticiler ve tüm çalışanlar da bunun yükünü taşıyacak.

Buna karşı çıkıldığı zaman, yani çalışanlardan yana olunduğu zaman, hemen "beynelminel komünizm" den bahsedilir. Bunu ileri sürenlerin başında da işbirlikçi tekelci sermayenin sözcüleri gelir. Peki ama beyler, siz kimin sözcüsüsünüz? Tabii ki beynelminel sermayenin.

Küba Komünist Partisi yöneticilerinden Menderes, Iraklı liderlerle görüştü

Sovyetler Irak'ın Somali'ye silah yardımı yapmasını eleştiriyor.

Küba-Irak ilişkilerinin geliştirileceği bildiriliyor

BEYRUT-(ANKA-DPA)- Irak'ın, Somali'ye yaptığı silah yardımı nedeniyle Irak-Sovyet ilişkilerinde bir gerginliğin görüldüğü bildirilmiştir.

Beyrut'ta yayınlanmakta olan "Le Reveil" Gazetesi, bu konudaki haberinde, Sovyetler Birliği'nin, Somali'ye silah yardımını durdurması için Irak Hükümetine yaptığı çağrının, Irak Liderlerince reddedildiğini belirtmiştir.

Halen Irak ile Sovyetler Birliği arasında bir dostluk ve işbirliği antlaşması yürürlükte bulunmaktadır.

Öteyandan, Irak ile Küba'nın, siyasi ve ekonomik alanda daha yakın bir işbirliğine karar verdikleri açıklanmıştır.

Bu konudaki anlaşmaya, Küba Komünist Partisi Siyasi Büro üyesi Raul Menderes'ın Bağdat'ta Devrim Komutu Konseyi Başkan Yardımcısı ve Irak'ın "Kuvvetli adamı" Saddam Hüseyin ile yaptığı görüşmeden sonra varıldığı bildirilmiştir.

Kıbrıs Rum Temsilciler Meclisi' nin başkanlığına Mihalidis seçildi

Yeni başkanın kısa bir politik geçmişi olması itirazlara yol açtı

LEFKOŞE (A.A.) Kıbrıs Rum Temsilciler Meclisi Başkanlığı'na, Kıbrıs Rum yönetimi liderliğine seçilen Spiros Kipriyanu'nun yerine Alkos Mihalidis seçilmiştir. Kipriyanu'nun liderliğindeki Demokratik Parti'nin sözcüsü olan 44 yaşındaki Mihallidis, Sosyalist Edek Partisi Başkanı Vasos Lisaridis ise ancak 7 oy alabilmiştir.

Kıbrıs Rum Anayasasına göre, Temsilciler Meclisi Başkanı, yönetiminde önem bakımından liderden sonra ikinci yeri almakta ve yönetim liderinin görevini yerine getiremeyecek durumda bulunması halinde ona vekalet etmektedir.

Bir yıl kadar önce siyaset sahnesine çıkan Mihallidis, eski bir otel müdürüdür. Mihallidis, ABD'de ekonomik bilimler öğrenimi yapmıştır.

Öte yandan, Kıbrıs'taki toplumlararası görüşmelerdeki Rum tarafı temsilcileri Tasos Papadopulos, Kıbrıs Rum Yönetimi Lideri Spiros Kipriyanu'yu, Temsilciler Meclisi Başkanlığı'na kendi partisinin üyesi olan Mihallidis'in adaylığında direnerek Kıbrıs Rum halkı arasındaki birliği bozmaya çalışmakla suçlamıştır. Papadopulos, "Kipriyanu'nun Temsilciler Meclisi Başkanlığına öbür partilerce de desteklenecek tarafsız bir kimsenin adaylığını desteklemesi gerekirdi" dedikten sonra, Kıbrıs Rum yönetimi liderinin partisinin dağılmasını önlemek için herkesçe kabul edilebilecek tarafsız bir adayın seçilmesine açıkça karşı çıktığını söylemiştir.

Toplumlararası görüşmelerdeki Rum tarafı sözcüsü, bu tutumun özellikle Kıbrıs Rum halkının arasından dayanışma ve birliği sağlaması için lider seçilmiş bir kimseden gelmesinin üzücü olduğunu sözlerine eklemiştir.

Papadopulos, Temsilciler Meclisi'nin, yeni başbakanı seçmek için yaptığı toplantı sırasındaki konuşmasında Mihallidis'in ülkesini temsil edecek kadar tecrübeye sahip olmadığını uluslararası yeterli ünü bulunmadığını ve henüz Rum halkının güvenini de kazanmamış da olduğunu, seçilmenin Temsilciler Meclisi' nin ve Kıbrıs Rum halkının prestejini azaltacağını öne sürmüştür.

İngiltere' nin savunma bütçesinde yeniden kısıntı yapılması isteniyor

- Polaris denizaltılarının hizmetten kaldırılması düşünülüyor

LONDRA-(ANKA-DPA)- Birkaç gün önce, savunma giderlerinde önemli azaltmalar yaptığı için NATO Genel Sekreteri Joseph Luns'un eleştirilerine hedef olan İngiltere'nin, savunma bütçesinde yeni kısıtlamalar yapılabileceği bildirilmiştir.

Komite'nin, İngiltere'nin nükleer vurucu güçünün en önemli bir bölümünü meydana getiren Polaris Füzesi atan nükleer dezinaltıların hizmetten çekmesini ve Fransa ve Almanya ile ortaklaşa geliştirilen Tornado adlı savaş uçağı projesinden çekilmesini önerdiği belirtilmektedir.

Komitenin ayrıca, Almanya'da bulunan İngiliz ordusunun mevcudunun 55.800'den, 30.000'e kadar indirilebileceği bundan doğacak boşluğun Avrupa'daki tank savunmasını geliştirilmesi ile kapatılabileceği görüşünde olduğu bildirilmiştir.

Komite raporunun, İşçi Partisinin gelecek ay başlarında, yapılacak yıllık kongresinde tartışılacağı bildirilmektedir.

Molukalı gerillalara 6 ila 9 yıl hapis cezası verildi

LA HAYE-(ANKA-
LA HAYE-(ANKA-DPA) Geçen Mayıs ayında Hollanda'da Assen Kenti yakınlarında bir ilkokul ile bir treni basarak 110 öğrenci ile 65 yolcuyu rehin alan Molukalı gerillalar 6 ila 9 yıl hapse mahkum edilmişlerdir.

Mahkeme Başkanı Molukalıların üç elebaşının bu saldırıya katılmakla kalmayıp, 1975 yılında Hollanda Kraliçesi Julliana'ya karşı saldırı planladıklarının saptandığını belirterek, bu üçüne dokuzar yıl hapis cezası vermiş, daha sonra da birinin yaşının küçüklüğünü dikkate alarak cezasını altı yıla indirmiştir. Dördüncü bir gerilla da yedi yıl hapse mahkum olmuştur.

Mahkeme cezayı saptarken, askeri harekâtla trendeki rehinelerin kurtarılması sırasında Molukalıların altı arkadaşlarını kaybettiklerini de dikkate alarak cezayı düşük tutmuştur. Bu harekât sırasında iki de rehine ölmüştü.

Mahkeme kararının açıklanmasından sonra savunma avukatı bu cezaların daha da indirilmesi için Yüksek Mahkemeye başvurup vurmama konusunda temaslara başlamıştır.

Yunanistan Cumhurbaşkanı Çatsos erken seçim kararını onayladı

ATİNA-(AA)- Yunanistan Cumhurbaşkanı Konstantin Çatsos, Başbakan Konstantin Karamanlis'in ülkede önümüzdeki 20 Kasımda erken genel seçimlere gidilmesi yolundaki önerisini kabul etmiştir.

Dün akşam Atina'da yayımlanan bir resmi bildiride, Cumhurbaşkanının, önümüzdeki 10 Ekimde açılması beklenen parlamento döneminin açılışını erteleyebilmesi için seçime gitme kararının kendisine zamanında bildirilmesini istediği belirtilmiştir.

Çatsos, Karamanlis'in ciddi ulusal sorunlar nedeniyle erken seçime gidilmesi gerektiği yolundaki görüşünü de yerinde bulunduğunu bildirilmiştir.

Gerçekten de, Başbakan Karamanlis, Türk-Yunan Kıta Sahanlığı, Kıbrıs anlaşmazlığı gibi önümüzdeki İlkbaharda bir karar aşamasına girebilecek sorunlarla AET' ye giriş gibi önemli sorunlar nedeniyle yıl sonundan önce halkın geniş desteğine sahip, yeni bir hükümetin kurulmasının gerekli olduğuna dikkati çekmişti.

İsrail işgalindeki Nablus kentinde patlayan bomba iki çocuğu öldürdü

TEL AVİV (A.A.) İşgal altındaki Batı Şeria'nın Nablus kentinde bir bombanın ellerinde patlaması sonucu her ikisi de 13 yaşında olan iki Arap çocuğun öldüğü, bir üçüncüsünün de ağır yaralanarak hastaneye kaldırıldığını bildirilmiştir.

Miami'deki bir gümrük deposundan bir tondan çok marijuana çalındı

MİAMİ (FLORİDA) (A. A.) Yetkililerin açıkladıklarına göre, Amerikan gümrük idaresinin Miami'deki bir deposundan bir tonun üzerinde ve 750 bin dolar değerinde marijuana çalınmıştır.

Hırsızlar, bir yeraltı oto parkı içinde bulunan depoya otomatik alarm sisteminin çalışmasını önlemeyi başararak, gece sessizce girmişler ve 20'şer kilogram ağırlığında 63 marijuana bitkisi balyasını alarak kaçmışlardır.

Dehşet saçan hastalık "KOLERA" Tuzlu su ile tedavi edilebiliyor

Kolera Ortadoğu'yu dehşet saçıyor. Birçok ülkede insanlar toplu halde ölüyor. Ülkemizde de yer yer raslanan vakalar ve son zamanlarda Karamürsel'de koleradan çok sayıda çocuğun ölmesi hastalık konusunda basın-yayın organlarında geniş bilgilerin yer almasını gerektiriyor. Bu konuda Frankfurter Allgemeine gazetesinin bilim ve teknik ekinde çıkan yazının okurlarımız açısından ilgi çekici olacağını, düşünerek yazıyı özetliyoruz:

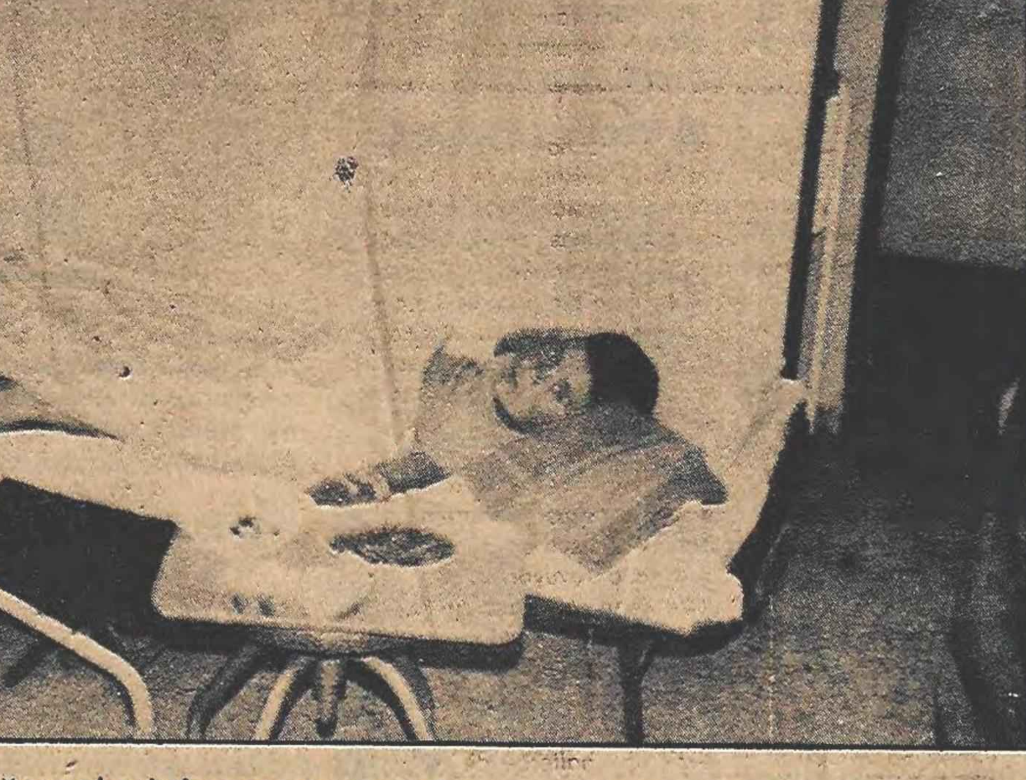
Bugün özellikle sağlık hizmetlerinin yetersiz olduğu ülkelerde beliren kolera, aslında tedavisi en kolay hastalıkların başında gelmektedir. Birkaç litre tuz ve şeker karıştırılmış, su, hastaların yeniden hayata kavuşmaları ve iyileşmelerine yetmektedir. Fakat yine de çok sayıda ölüm vakalarına raslanıyor. Bunun nedeni nedir?

HASTALIK BİRDENBİRE PATLAK VERİYOR

Koleraya yakalanan hastaların çok çabuk ölüm tehlikesi ile karşı karşıya kalmalarının en önemli etkeni, hastalığın birden bire patlak vermesidir. Neyse ki, mikrop kapanların hepsi gerçekten koleraya yakalanmamaktadır. Bugün Ortadoğu'da Vibrio El Tor mikrobunun yolaçtığı hastalığa yakalananların ancak yüzde onu gerçek koleradır.

Şu andaki kolera salgınında en çok çocuklar ölmektedir. Yalnızca kolera salgınında değil, tüm bağırsak enfeksiyonlarının ve çeşitli türden ishaller özellikle gelişmekte olan ülkelerdeki çocuk ölümlerinin ana nedenlerinden biridir. Verilere göre, 1975 yılında Asya, Afrika ve Lâtin Amerika ülkelerinde 500 milyon çocuk bağırsak hastalıklarına yakalanmıştır. Veriler, 8 milyon çocuğun bu hastalıklardan öldüklerini göstermektedir.

... Bunun nedenlerinin başında, gelişmekte olan ülkelerdeki sağlık hizmetlerinin yetersizliği gelmektedir. Ancak bilimsel olarak vurgulanması gereken bir gerçek de var. O da şu: Çocukların su depolarının küçük olması ve kısa süre içinde yaşamak için gerekli olan su miktarının kaybetmelerindendir.

AYDOĞAN AİLESİNİN ÇAPA'DA TEDAVİ ALTINA ALINAN İKİ KÜÇÜK YAVRUSU.

BULAŞMA YOLLARI VE TEDAVİ

Koleranın bulaşması su ve yiyecekler aracılığıyla olmaktadır. 18 saat ile 6 gün arası kadar bir kuluçka süresi vardır. Sonra hastalık başlar. Yorgunluk, kusma ve ishalle başlayan hastalık, karın ağrılarıyla devam eder. Bu arada dışkı tuzlu pirinç suyu kıvamına gelir. Vücut hızla su kaybeder. Bu, ağır vakalarda günde 20 litreyi bile bulur.

Hastalık sürekli ve çok miktarlarda su kaybına yol açtığından, tedavisi de kaybedilen bu suyun ikame edilmesiyle mümkündür. Hasta ancak kaybettiği kadar su alınabilirse, iyileşebilir.

Suyun ikamesi çeşitli yollarla olur. Ağızdan tuz ve şeker katılmış şu alınması, hem ucuz, hem de kolay bir tedavi biçimidir. Ağızdan su almak mümkün değilse, serum takılır. Kolera aşısı olarak podyum iyonları kana verilir. Bu, bağırsaktaki enfeksiyonu ve ishali durdurmaktadır. Ancak henüz koleraya karşı ömür boyu bağışıklık kazandıracak bir aşı keşfedilmemiştir. Araştırmalar devam etmektedir.

Asya ve Amerikalı bilim adamlarının Kalkütta ve Dacca'da oluşturdukları araştırma merkezlerinde hastalığın tedavisi için gerekli tedavilerin geliştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Uganda'da dört subay daha, İdi Amin'e suikast girişimiyle ilgili olarak yargılanacak

NAİROBİ (ANKA-DPA) Üçü Kara Kuvvetlerine, biri de Uganda Hava Kuvvetlerine mensup dört subayın, Devlet P-şkanı İdi Amin'e suikast girişimine karışmak ve bir hükümet darbesi amacıyla ülkeye silah sokmak suçlarından yargılanacakları bildirilmiştir. Uganda Radyosu, bu konudaki haberinde, İdi Amin'in tutuklanan subaylarla ayrı ayrı görüşerek kendilerine, "teessüflerini bildirdiğini" açıklamıştır.

Öte yandan İdi Amin' in "dini karışıklığı önlemek" gerekçesiyle, Uganda'da faaliyette bulunan 27 dini kurumu kapatma kararı aldığı açıklanmıştır. Uganda Radyosu'na göre İdi Amin, dini karışıklığa kötü bir örnek olarak 400'den fazla kuruluşun faaliyette bulunduğu ABD'yi göstermiştir.

İdi Amin ayrıca yasaklanan kurumların bir çoğunun, ABD Merkezi Haberalma Örgütü CİA'nın emrinde olduğunu ve komşu ülkelerle işbirliği halinde rejimi devirmek için komplolara giriştiklerini öne sürmüştür.

ABD ve SSCB Dışişleri bakanları SALT görüşmelerine başladılar

Anlaşmanın süresi on gün sonra sona eriyor

WASHİNGTON (ANKA-DPA) ABD ve SSCB Dışişleri Bakanları süresi 30 Eylül'de sona erecek olan Stratejik Silahların Sınırlandırılması Anlaşmasının yerine yenisinin yapılması için görüşmelerine yeniden başlamışlardır. Resmi bir ziyaret için Birleşik Amerika'da bulunan Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Gromiko'nun Washington'da ABD Dışişleri Bakanı Vance'le yaptığı ilk görüşmede bir sonuç alınamadığı bildirilmektedir.

İki bakanın beş saat süren görüşmesinden sonra bir açıklama yapan Cyrus Vance, kısaca SALT olarak bilinen anlaşmanın süresi sona erse bile Birleşik Amerika'nın eski anlaşmayı uygulamaya devam edeceğini söylemiştir. Vance, Sovyetler'in de aynı yolu tutmasını istemiştir.

Vance, tartışmalara yol açan ana konularda hâlâ görüş birliğine varılamadığını açıklamıştır. ABD Dışişleri Bakanı bu konular çözüme bağlanmadan yeni bir anlaşma yapılamayacağını bildirmiştir. Vance ana anlaşmazlık konusunu kıtalararası füzelerle denizaltılardan atılan füzelerin sayısının oluşturduğunu belirtmiştir.

Birleşik Amerika ile Sovyetler Birliği arasında 1972 yılında imzalanmış olan Stratejik Silahların Sınırlandırılması Anlaşmasının süresi 30 Eylül'de sona erecektir. SALT-2 olarak adlandırılan yeni anlaşmanın yapımı için çalışmalar ise bu anlaşmazlıklar dolayısıyla gecikmektedir.

Gromiko ile Vance arasındaki görüşmelere, Washington'da devam edilecek, bu arada Gromiko Başkan Carter'le bir görüşme yapacaktır.

TÜRK-İŞ'İN "MUHTIRA"SI AÇIKLANDI

TÜRK-İŞ HÜKÜMETE "YUMUŞAK" MUHTIRA VERDİ

● Sosyal Demokrat bir sendikacı, muhtıraya "yalvarış dilekçesi" adı verilmesini önerdi

ANKARA-(ANKA)

Son devalüasyon uygulamasından sonra yeniden düzeltilen Türk-İş muhtırası metninde Meclis Başkanının derhal seçilmesi istenmiştir. Metinde fiyatların kontrol altına alınması, işçi-memur ayrımına son verilmesi, asgari ücret sorununun çözümlenmesi gibi konulara yer verilmektedir. Bu arada bazı Türk İş Yönetim Kurulu üyeleri hükümete verilecek "muhtıra" adının yumuşatılması ve yazıya başka bir ad bulunmasını önermişlerdir. Bu üyeler yazıya muhtıra yerine örneğin, "Öneriler paketi" başlığının konmasını istemişlerdir. "Muhtıra" başlığının yumuşatılmasına karşı çıkan bir sosyal demokrat Yönetim Kurulu üyesinin ise toplantıda "Gelin istersek bunu iyice yumuşatıp yalvarış dilekçesi adını takalım" dediği öğrenilmiştir.

MECLİS BAŞKANI DERHAL SEÇİLMELİ

Muhtıranın, "Anayasal rejime sahip çıkılmalıdır" başlığını taşıyan bölümünde şöyle denilmiştir:

"Türk-İş Anayasa rejimine sahip çıkacaktır. Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden hiç birini Cumhuriyeti ortadan kaldırmak için kullanılmasına müsade etmeyecektir. Anayasamızın işlemeyen yönleri olduğu bilinmektedir. Fakat bu, rejimin işlemeyeceği anlamına gelmez. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Anayasal rejimin korunmasında çok açık ve kararlı bir politika izlemelidir."

ÇALIŞMA HAYATINDA TARAFSIZ BİR HÜKÜMET

"Çalışma hayatında tarafsız bir hükümet" istenilen muhtıra bölümünde ise, şöyle denilmiştir:

"Hükümetler ve işverenler sendikalar karşısında yansız, demokratik ve tarafsız tutum takınmalı, güvence olmalıdır. İşverenlerin ve siyasal partilerin kendilerine yandaş sendikalar teşekkül ettirmeleri, sorumsuz sendikacılık dönemini açar, sarı sendikacılık ve sınıfsız istekler devrini başlatır. Siyasi partiler işçi kuruluşlarından ellerini çekmelidir. Bu tehlikeli bir gidiştir. Hükümet çalışma hayatında tarafsızlığı mutlaka temin etmelidir."

ENFLASYON VE ZAMLAR

Muhtırada, Türk-İş'in enflasyonist gidiş ve zam uygulamaları karşısındaki görüş ve istekleri şöyle anlatılmıştır.

"Bilinmelidir ki enflasyonla mücadele, maliyeti [illegible] kadar yüksek olursa olsun onunla mücadele etmemenin maliyetinden daha yüksek değildir. Bunu siyasal iktidarlar görmeli, halka da anlatmalıdırlar. Çünkü bu maliyet, sonunda demokratik hükümetin yaşayamaz hale gelmesidir. Dikta rejimini arzulayan kollektif bir ekonomiyi destekleyenler, enflasyonla mücadele etmez. Çünkü tam bir enflasyon kansız ihtilal demektir.

SONUÇ BÖLÜMÜ

İşçi emekli maaşlarındaki adaletsizliğin giderilmesi, yurtdışındaki işçilerin emeklilik sorunlarının çözümlenmesi, vergi adaletinin sağlanması, vergi kaçakçılığının önlenmesi istenen muhtırada, Kamu İktisadi Teşebbüslerinde partizanlığa son verilmesi gerektiği kaydedilmiş,

"KİT"ler, hükümet ortaklarının militanları ile doldurularak ve çoğu kez yetersiz yöneticiler elinde bırakılarak, zarar eder ve hazineye yük olur duruma gelmişlerdir" denilmiştir. Muhtıranın "Sonuç" bölümünde ise "Atatürk Devrimlerinden [illegible] dönülmemesi, Anayasa'nın [illegible] çimde uygulanması, mezhep ayrılığı ve kışkırtmacılığın son bulması" istenerek, şöyle denilmiştir:

"Hükümet ortakları kendi [illegible] sendikalara ve konfederasyonlara yapay yollardan güç katabilmek yarışından çekilmelidirler. Bu yol, demokratik işçi hareketini tehlikeye düşürür ve ülkeye zarar verir. [illegible] Buna meydan verilmemelidir. Toprak reformu, kredi dağılımındaki adaletsizlik, Sosyal Güvenlik, SSK'da işçinin yönetim ve denetimdeki [illegible] arttırılması, üzerinde titizlikle durulacak konulardır. Madenlerin devletleştirilmesi lazımdır. Enerji sorunu çözümlenirken [illegible] petrolün devletleştirilmesi önlemi getirilmelidir.

Görüldüğü gibi, bir sorunun çözümü başka bir sorunun çözümünü gerektirmektedir. Tek cümle ile ifade etmek gerekirse, ülkemizin sorunları bir bütündür ve böyle ele alınmalıdır.

Türk-İş [illegible]"

KÖY-KOOP Genel Başkan Yardımcısı Tarhan: "Devalüasyon MC'nin ulusu batırmaya kararlı olduğunu gösterdi"

ANKARA (İSTA)

KÖY-KOOP Genel Başkan Yardımcısı ve CHP Adana Milletvekili Nedim Tarhan devalüasyon ile dar gelirlilerin satın alma gücünün daha da düştüğünü belirtmiş, "Yapılan devalüasyon, MC'nin kendisi ile birlikte ulusu ve demokrasiyi de batırmaya kararlı olduğunu göstermiştir. Kendini batırmaya hakkı olan MC'nin kendisi ile birlikte ülkeyi de uçuruma sürüklemeye hakkı olmasa gerekir" demiştir.

Taban fiyatlarını düşük tutan MC'nin yaptığı zamlar ve devalüasyonla birlikte Uluslararası Para Fonu heyeti IMF nin isteklerini yerine getirdiğini bildiren Tarhan, "IMF heyetinin kısa bir süre önce Türkiye'ye gelmiş olması, daha sonra yapılan zamlar ve devalüasyon, Maliye Bakanı'nın borç para alabilmek için yurt dışına gitmesi, oynanan oyunların nasıl ve kimler tarafından düzenlendiğini açıkça ortaya koymaktadır" şeklinde konuşmuştur.

ÇALIŞMA BAKANLIĞINDA GENİŞ ÇAPTA ATAMA VE NAKİL YAPILDI

ANKARA (İSTA)

Çalışma Bakanlığında geniş çapta atama ve nakil yapıldığı, Paksu ve Kazan'dan sonra 2. MC'nin Çalışma Bakanı Fehmi Cumalıoğlu'nun da bakanlıkta kendi kadrosunu kurma çabası içinde olduğu öğrenilmiştir.

Cumalıoğlu'nun, Bakan olduğu günden bu yana gerek bakanlık kadrosunda gerekse Bölge Çalışma Müdürlükleri kadrolarında geniş değişiklik yaptığı bildirilmiştir. Bu arada, Danıştay kararı gereğince müsteşar olan Çetin Ziylan, Cumalıoğlu tarafından göreve başlatılmamış, yerine Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Personel ve İdari İşler Genel Müdürü Selahattin Özel atanmıştır.

Çalışma Bakanı, İş ve İşçi Bulma Kurumu Genel Müdürü Hüseyin Çoşkun'u da görevden almıştır. Coşkun'un görevden alınmasına MSP içindeki çekişmenin yolaçtığı, İş ve işçi bulma kurumu eski genel müdürünün 1977 seçimlerinde MSP adayı olduğu bildirilmektedir.

Öte yandan, Çalışma Bakanı Fehmi Cumalıoğlu'nun emri ile Bölge Çalışma Müdürleri arasında da geniş çaplı atama ve nakiller yapılmıştır. Alınan bilgiye göre, yapılan atama ve nakiller şöyledir:

Eskişehir Bölge Çalışma Müdürlüğüne, Urfa Bölge Çalışma Müdürü Şahap Orhan, Aydın Bölge Çalışma Müdürlüğüne Isparta Bölge Çalışma Müdürü Kemal Ersoy, Isparta Bölge Çalışma Müdürlüğüne Elazığ Bölge Çalışma Müdürü Sait Özsaraç, Van Bölge Müdürlüğüne, Gaziantep Bölge Çalışma Müdürü Arif Çavuşoğlu, Diyarbakır Bölge Çalışma Müdürlüğüne ise, Urfa Bölge Çalışma Müdürlüğü Şefi Hayri Aktüre atanmışlardır.

Bu arada, Antalya Bölge Çalışma Müdürü Yardımcılığına da İller Bankası 4'üncü Bölge Müdürlüğü Şefi Selahattin Kaymak getirilmiştir.

ERBAKAN AÇIKLADI

Hükümet, Türkiye'nin ekonomik yapısını değiştirme kararı almış

● "Türk müteşebbisi dünya pazarlarında rakipleri ile eşit şartlarda rekabet etme imkanına kavuşmuş olmaktadır"

ANKARA (İSTA)

Bakanlıklararası Ekonomik Kurul, dün Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan başkanlığında toplanarak, ihracat seferberliği konusunu görüşmüştür. Ekonomik Kurul toplantısı başlamadan önce gazetecilere bir açıklama yapan Erbakan, "Türkiye'nin ekonomik yapısında bir büyük değişikliği meydana getirmeye hükümetimiz karar aldı" demiştir.

Erbakan, şöyle konuşmuştur:

"Bildiğiniz gibi, hükümet olarak ve memleket olarak şu sırada üzerinde durduğumuz en önemli konu ihracat seferberliği konusudur.

Türkiye'nin ekonomik yapısında bir büyük değişikliği meydana getirmeye hükümetimiz karar almıştır. İthalata dayanan bir ekonomi yerine, ihracata dayanan bir ekonomiye dönüşüyoruz. Yeni büyük hamlemiz budur. Bu münasebetle, bayramdan önce hükümetimiz temel prensipleri tespit etmiş ve bunu, aziz milletimize bir tebliğle duyurmuştur.

İhracatı teşvik için çok önemli kararlar alınmıştır. Bu kararların başında rakip müesseselerin girdi fiyatları ile dengeleme fonunun harekete geçirilmesidir. Böylece, Türk müteşebbisi, Türk ihracatçısı dünya pazarlarında rakipleri ile eşit şartlar altında rekabet etme imkânına kavuşmuş olmaktadır."

Taşer'i görevden almak için 2. MC kararname hazırlıyor

Hükümet, TRT'nin başına getirilecek kişi konusunda anlaşmaya varamıyor

● Taser'le ilgili kararnameyi Korutürk imzalarsa, TRT Genel Müdürlüğü yine vekaleten yürütülecek

ANKARA-(İSTA)-

TRT Genel Müdür Vekili Cengiz Taşer'i görevden alan kararnameyi Cumhurbaşkanının onayına sunan 2. MC Hükümetinin, yeni genel müdürün kim olacağı konusunda anlaşamadığı bildirilmektedir. TRT Genel Müdürlüğü için, AP ve MHP'nin altı, MSP'nin ise bir aday gösterdikleri de ilerisürülmektedir.

2. MC ortakları arasında AP'li Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'ün TRT Genel Müdürlüğü için başlattığı görüşmeler sırasında, TRT Genel Müdürünün kim olacağı konusunda üç partinin anlaşamadığı ifade edilmiştir.

Edinilen bilgiye göre, AP ve MHP yetkilileri, TRT Genel Müdürlüğü için Ali Fethi Esener, Şaban Karataş, Musa Öğün, Muharrem Ergin, Fikret Eren veya Mukadder Sezgin adlarını önermişlerdir. Ancak, MSP yetkilileri, bu kişilerin de TRT'yi AP ve MHP'nin "Borazanı" haline getireceklerini ilerisürerek, üç ismi de reddetmişler, Ali Yörük'ün TRT Genel Müdürü olmasını istemişlerdir.

TRT Genel Müdürünün kim olacağı konusunda anlaşamayan 2. MC'nin üç ortağı Taşer'in vekaleten yürüttüğü görevden alınması için kararname hazırlayarak Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'e sunmuşlardır. Korutürk'ün kararnameyi henüz imzalamadığı hukukçulara incelettikten sonra karar vereceği ifade edilmiştir.

NE OLACAK?

Öteyandan yetkililer Cumhurbaşkanının Taşer'i TRT Genel Müdür vekilliği görevinden alan 2. MC kararnamesini imzalaması halinde ortaya yeni bir yasal kargaşanın çıkacağını kaydetmişlerdir. "Tarafsızlığı ihlal" gerekçesiyle görevinden alınacak olan Taşer'in yerine adil bir Genel Müdür atanması olanağı bulunmadığını kaydeden hukukçular "TRT Genel Müdürü Danıştay kararı gereğince İsmail Cem'dir. Herhangi hükümet olursa olsun bu kararı uygulamak zorundadır. Aksi takdirde yapılacak bütün atamalar gene Danıştay'ca yok kabul edilecektir" demişlerdir.

Ayrıca TRT Genel Müdürlüğüne vekalet etmekte olan Taşer'in bu görevden alınması halinde de yeni Genel Müdür atanana kadar yasal olarak bakacağı bildirilmektedir.

AÇIKLAMA

Gazetemizin 19 Eylül 1977 tarihli sayısında birinci ve orta sayfalarda "Musa Oğün'e göre Askeri Şura kararları geçersiz" başlıklı haberde, "Musa Öğün'ün avukatı Emin Değer" biçiminde bir ifade kullanılmıştır. Avukat Emin Değer, bu ifadenin doğru olmadığını, kendisinin hiç bir zaman Musa Öğün'ün avukatı olmayı düşünmediğini bildirmiştir. Düzeltir, özür dileriz.

Türkiye'de "Belediyecilik Anlayışı ve Uygulamaları" konulu toplantı başladı

İSTANBUL(İSTA)

Türkiye Belediyecilik Eğitim ve Araştırma Merkezi Vakfı ile Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliğinin ortaklaşa düzenlediği iki gün sürecek olan "Türkiye'de Yeni Belediyecilik Anlayışı ve Uygulamaları" konulu toplantının ilki dün yapılmıştır.

İstanbul Belediye Meclisi salonunda saat 10'da başlayan toplantıya Birlik üyeleri dışında, Ankara, Antalya, Adana, Eskişehir ve Girne Belediye Başkanları katılmışlardır. Toplantıda İngiltere Belediyeler Enstitüsü profesörü Norton da izleyici olarak bulunmuştur.

İstanbul Belediye Başkanı İsvan, Cumhurbaşkanı Korutürk'ü Ankara'ya uğurlama töreni nedeniyle açılışında bulunamamış, ancak daha sonra katılmıştır. Toplantının açış konuşmasını İzmit Belediye Başkanı ve Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliği Başkan Yardımcısı olan Erol Köse yapmış, daha sonra toplantının yönetimini Girne Belediye Başkanına bırakmıştır.

Toplantıda Cumhuriyet dönemi içinde belediyecilik anlayışının oluşumu, karşılaştırmalı kent (Belediye) yönetimi, yeni belediyecilik anlayışının temel ilkeleri, belediyeler açısından konut ve kentsel yerleşmeler, belediyeler ve tüketici koruma gibi konular ele alınmıştır.

İki gün sürecek olan toplantının son günü ise Belediyeler ve Kentsel Ulaşım, ortak araştırma ve eğitim programı ön taslağı görüşülecektir.

KIBRIS SORUNU ...

BBC, YU... ...ÇİMLERİ... ...KO... ...RO... ...YI...

● "Muhak... katı bir tutu... Ancak ... yanaş...

LONDRA-(ANKA)

İngiltere'nin BBC Radyosu, [Yu]nanistan seçimleri dolayısıyla yayınladığı 15 dakikalık özel pr[og]ramda, seçim kampanyasının ... önemli konularından birini Kıb[rıs] sorunu ile Türkiye ile anla[ş]mazlığın oluşturacağını bildir[mi]ştir. Programda, seçimlerin [ta]rihinin saptanmasında da Türki[ye] ile ilişkilerin dikkate alındığı ... savunulmuş ve erken seçimleri[n] bir yıl sonra zamanında yapılm[ası] halinde Türk-Yunan anlaşma[zlı]ğının o tarihe kadar alacağı d[urumun] Başbakan Karamanlis'... durumu sarsabileceği, bu nede[nle] Karamanlis'i seçimleri öne a[larak] parlamentodaki büyük ço[ğ]unluğunu korumayı amaçladığı ifade edilmiştir.

Bu arada Yunanistan Devlet Başkanı Konstantin Çatsos, ... Başbakan Karamanlis'in 20 Ka[sım]... erken seçilme gidilmesi[ne] ilişkin kararını onaylamıştır. Ç[at]sos, Karamanlis'e gönderdiği m[esajda], hükümetin erken seçime [gi]dilmesi konusundaki gerçekleri haklı gördüğünü belirtmiştir. Ç[at]sos'un onaylamasından sonra y[ü]rürlüğe konulacak bu karar uya[rınca], Yunanistan Millet Meclis[i] 20 Ekimde dağıtılacak ve ülkede seçim kampanyası başlayacaktır.

BBC'NİN PROGRAMI

İngiltere'nin resmi BBC Ra[d]yosunun dün sabah yayınlanan "Dünyada Bugün" programında ...

RÖPORTAJ... ...OKUL MALZEMELERİNE ZAMLAR...

Forma ve kırtasiye giderleri velilerin belini büküyor

100 sayfalık defter 6,5 liradan 15 liraya yükseldi

İSTANBUL - (İSTA) -

İlkokulların açılmasıyla birlikte öğrenci velileri, öğretmen yokluğu değişik okul kıyafetleri, kırtasiye malzemelerine kendiliğinden yapılan zamlar karşısında şaşkına döndüler. Tüm bu sorunların yöneticilerin mevkilerini sorumsuzca işgal etmelerinden ileri geldiğini söyleyerek onlardan görevlerini yapmalarını istiyorlar.

Öğrenci velilerinin şikayetçi oldukları diğer önemli bir konu da, ihtiyacı olan öğrencilere yardımın yapılmaması, okul ihtiyaçları için toplanan paraların okul idaresi tarafından gerektiği biçimde kullanılmaması, Şikayet etmeleri halinde ise, çocuklarının sınıfta bırakılmakla veya okuldan atılmakla tehdit edildiğini söylüyorlar.

Öteyandan, Nişantaşı Halayık Sokakta bulunan üç ilkokulda, giyilen önlüklerin hepsi ayrı ayrı. Selim Sırrı Tarcan İlkokulunda ise, son iki yılda iki kez forma değiştirilmiş. Okul malzemelerine yapılan zamlardan yeteri kadar etkilendiklerini söyleyen veliler, önlük değişimiyle de karşılaşınca oldukça güç duruma düştüklerini belirtiyorlar.

Kendileriyle görüştüğümüz değişik ilkokullardaki öğrenci velileri ve öğretmenler, karşılaştıkları sorunları özetlediler:

	ESKİ FİYATI	YENİ FİYATI
Kurşunkalem	1.50-2.00	2.00-2.50
Silgi	50	1.00
Kuru boya	12.00	15.00
Kaplama kağıdı	1.50	2.50
Kalemtıraşı	1.50	2.50
30 sayfalık defter	2.00	3.75
40 " "	2.00	5.50
60 " "	4.00	8.25
80 " "	5.50	11.25
100 " "	6.50	15.00
120 " "	9.00	19.50
140 " "	11.00	22.50
160 " "	12.50	28.00
Modern coğrafya atlası	60.00	80.00
Büyük atlas	50.00	60.00
Yeni atlas	25.00	30.00
Tarih atlası	25.00	30.00
İlk atlas	7.50	9.00
Suluboya	27.50	37.50

● **Rahime AVCI:**

Kapıcıyım ben, gücümüz yetmiyor ama mecburen alıyoruz. İkiyüz lira bir önlüğe nasıl vereyim. Daha defter almadık. Bilemiyorum ne kadar tuttuğunu ama çok pahalanmış diyorlar.

● **Melahat DENIZ:**
(Gündelikçi)

İki çocuğuma birden yeni önlük alacağım. 200-250 liray mış diyorlar. Çok pahalı, aldığım ne ki zaten? Her sene bir önlük değiştirirsek yandık. Yanındaki çocuğunu göstererek, Ayşe'nin 4. sınıfa gitmesi lazımdı, şimdi 2. sınıfa gidiyor? Ben çalıştığım için meşgul olamıyorum.

● **Nezahat BURÇAK:**

Geçen sene bütün öğrenci velilerinden, önlük kitap alamayanlar için para toplamışlardı, hiç birine birşey vermediler. Okulun çeşitli ihtiyaçları için de topluyorlar, hiç birşey yok ortalıkta. Baksanızca sınıfın perdesi yok, yine bizden toplayacaklar.

● **Emine ULUIŞIK:**

Okuyan üç çocuğum var, ikisi geçen sene beşi bitirdiler. Güçüm yetmediği için büyüğünü okutamıyacağım, çalışacak. Nasıl okutayım şu elimdeki paket ikiyüz lira tuttu, eksik daha. Her gün "Anne öğretmen şunu istiyor, öğretmen bunu istiyor" deyip geliyorlar eve. Her istediklerini nasıl alayım. Hem sadece okul derdi olsa, gazı, tuzu, ekmeği var bunun. İşte böyle idare edip gidiyoruz.

● **Emine Asude GÜRDÖL:**

Kontrolsüzlükten eski defterleri pahalı satıyorlar. Yeniler bakalım ne kadar olacak? Bundan başka en büyük derdimiz öğretmen yokluğu, çocuklarımız birşey öğrenemiyorlar. Partililer hep kendi adamlarını yerleştirmişler, iyi mi kötü mü, hiç önemli değil onlar için. Ne tarafımızdan bakarsanız berbat bir durumdayız. Halbuki Anayasanın 222 sayılı yasasında çocukların okumasını devletin üzerine aldığı yazılı, nerde devlet? Okulun yerine ben eğitiyorum, bıktık artık tüm bunlardan. Okula öteberi almak, fakir öğrencileri yardım etmek için para topluyorlar. Hiç birşey yok ortalıkta. Ne yaptıkları belli değil. Şikayet halinde de çocuklara kötü davranıyorlar ve sınıfta bırakmakla tehdit ediyorlar. Bunun için velilerde ses çıkartamıyorlar. Nerde müfettişler? Milli Eğitim Bakanı nerde? Geldikleri zaman nasıl rapor tutuyorlar? Hepsi meçhul. Anlayacağımız söylemekle bitmez dertlerimiz.

Nilüfer Hatun İlkokulu önlüğü..

Selim Sırrı Tarcan İlkokulu önlüğü.

Aynı sokaktaki bir diğer ilkokul önlüğü.

Bir sokakta bulunan 3 ilkokulda öğrencilere ayrı forma giydiriliyor

● **Ferruh YILMAZ:**

(Selim Sırrı Tarcan İlkokulunda Öğretmen)

Geçen seneki önlükler mavi idi, daha önceki sene siyah, bu sene de gördüğünüz gibi kırmızı ekoseli. Bütün bu zamların üzerine bir de önlük değiştirerek, halkı daha da sıkıntıya sokuyorlar. Bu okula gelenler genellikle orta halli, diğerleri de kapıcı veya temizlikçi çocukları. Dar gelirli ailelerin bu yükü kaldırmaları çok zor. Bu sene birinci kattaki sınıfı kapatarak, ana sınıfı için ayırdılar. Bu sınıfa devam eden öğrencilerden yılda bin beşyüz lira alınır. Modern bir biçimde hazırlıyorlar, halbuki bizim sınıflara bakarsanız badanasız ve daha birçok eksiği var.

● **Çiğdem TOZ:**

(Selim Sırrı Tarcan İlkokulu Ana sınıfı öğretmen)

3-6 yaş arası çocukların devam ettiği, ana sınıflar paralıdır. Her yıl kayıt için 1.500 lira, doğum günleri için 100 lira alınıyor. Bunun yanında herhangi bir şeye ihtiyaç olunduğunda velilerden toplanıyor. Yanımızdaki okulların ana sınıfları daha lüks, burasını da öyle yapmaya çalışıyorlar.

...KIRTAS...

"Fabrikadan b... çıkmasına rağ... defter yok; Ki... veriyorlar, an..."

Kırtasiyeciler, kağıda yapılan yüzde 200 civarında ki zama rağmen, Haziran ayından bu yana defter bulamadıklarını ilerisürüyor ... lar ve stoklardaki eski defterleri, yüzde 100 zamlı al... dıklarını belirtiyorlar. Öteyandan kitaplar da, eski fiyatlarının üzerinde yeni zamlı fiyatları yazılarak yüzde 50 zamlı sürülüyor piyasaya.

Bu konuda görüşlerini açıklayan Uğur Kitabevi sahibi, kağıt fabrikalarının nor[mal] mal üretim yaptıklarını be...

Kırtasiyeciler de kâğıt fabrikalarını suçluyor. Devletin kontrol etmesini istiyor...

TÜRKİYE-YUNANİSTAN ANLAŞMAZLIĞI

...NANİSTAN SEÇİMLERİ ...NUSUNDA PROGRAM YAYINLADI

...efet Karamanlis'ten ...rkiye'ye karşı daha ...mızlemesini istiyor. ...Karamanlis'in buna ...şağı beklenmiyor"

BM Genel Sekreterinin Kıbrıs Özel Temsilcisi Cuellar "Kıbrıs'ta gelişme yok" diyor

Kıbrıs Sorunu BM Genel Kurul gündemine alındı

● Türkiye'nin BM Temsilcisi Türkmen, sorunun Genel Kurul öncesinde, başka bir komisyonda ele alınmasını istedi

BM (A.A.)

Birleşmiş Milletler Gündem Komisyonu, Kıbrıs sorununun Genel Kurulda görüşülmesine karar vermiştir. Komisyon bu arada Kıbrıs Türk ve Rum toplumları temsilcilerine özel siyasi komisyonda söz hakkı verilmesini kabul etmiş, Türkiye'nin BM'deki Daimi Temsilcisi Büyükelçi İlter Türkmen bu karara karşı çıkarak, sorunun her iki toplumun da eşit temsil hakkı bulunan bir komisyonda ele alınması gerektiğini öne sürmüştür. Türkmen sorunun Genel Kurul'da görüşülmesi halinde Kıbrıs Türk tarafının görüşmelerde temsil edilemeyeceğini söylemiştir. Genel Kurul'da sadece hükümet temsilcilerinin dinlenmesine izin verilmektedir.

Kıbrıs Rum Yönetimi Temsilcisi Zenon Rossides, Kıbrıs sorununun dünyanın karşı karşıya bulunduğu en ciddi sorunlardan biri olduğunu söyleyerek, Genel Kurul'da görüşülmesi gerektiğini ileri sürmüş ve Türkiye'nin sorunun Genel Kurul yerine bir komisyonda görüşülmesini isteyerek, "Kıbrıs'ta işlediği suçlardan kendisini temize çıkarmak istediği" iddiasında bulunmuştur.

CUELLAR: "GELIŞME YOK"

Bu arada ANKA'nın haberine göre, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin Kıbrıs konusundaki özel temsilcisi Peres de Cuellar, Kıbrıs'ta toplumlararasında görüşmelerin yeniden başlaması için henüz bir gelişme olmadığını söylemiştir. De Cuellar, toplumlararası görüşmelerde Türk tarafını temsil eden Ümit Süleyman Onan'la yaptığı görüşmeden sonra verdiği demeçte, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'in New York'ta Türk ve Yunan Dışişleri Bakanları ile görüşeceğini söylemiştir.

PARİS'TE TOPLANAN KUZEY ATLANTİK ASSAMBLESİNE KIBRIS KONUSUNDA İKİ RAPOR SUNULDU

● Raporlarda, ABD'nin Türkiye'ye uyguladığı ambargonun NATO'nun Güney-doğu kanadını olumsuz etkilediği belirtiliyor

PARİS-(ANKA)-

Fransa'nın başkenti Paris'te çalışmalarını sürdüren Kuzey Atlantik Assamblesine Kıbrıs sorunu ve Türk-Yunan anlaşmazlığı konusunda iki rapor sunulmuştur. NATO üyesi ülkelerin parlamenterlerinden oluşan Assamble tarafından incelenen raporlarda Birleşik Amerika'nın Türkiye'ye uyguladığı silah ambargosunun NATO'nun Güney-Doğu kanadına olumsuz etkiler yaptığı savunulmaktadır.

BBC Radyosunun haberine göre, raporlardan biri İngiliz, diğeri bir Hollandalı parlamenter tarafından sunulmuştur.

Raporlarda, ABD Başkanı Carter'ın Türkiye'ye uygulanan silah ambargosunun kaldırılması için kongreye başvurmak niyetinde olmadığı belirtilmektedir.

Raporlarda ayrıca Kıbrıs konusunda Türkiye'ye baskı yapılmasının olumsuz sonuçlar doğurabileceğine dikkat çekilmektedir. Kıbrıs konusunda herhangi bir gelişmenin sağlanamadığı ifade edilen raporlarda, bu sorunun Türk-Yunan ilişkilerinde sürekli gerginliğe yolaçtığı, bununda ittifaka zarar verdiği savunulmaktadır.

Anlaşma Washington'da imzalandı

Amerika'dan 55.4 milyon dolarlık daha askeri araç, gereç ve silah alacağız

ANKARA (A.A.)

Amerika Birleşik Devletleri tarafından Türkiye'ye açılan "FMS" kredisinin (Foreign Military Sale - Yabancı askeri satışlar) 1977 yılından geri kalan son 55.4 milyon dolarlık bölümü için, iki ülke temsilcileri arasında önceki gece Washington'da bir anlaşma imzalanmıştır. Anlaşmaya Türk Hükümeti adına Washington Büyükelçimiz Melih Esenbel, ABD Hükümeti adına da Maliye Bakanlığı temsilcisi imza koymuşlardır.

Türk Hükümeti, ABD'den aldığı "FMS" kredisini, yine aynı ülkeden askeri araç, gereç ve silahlar için kullanmaktadır. ABD serbest piyasasına oranla daha düşük fiyatlarla gerçekleşmektedir.

JİNEKOLOJİ KONGRESİ BİTTİ

Alman Prof. Stoll: "Hamburger gibi yiyecekler göğüs kanserine yolaçıyor"

İZMİR-(ANKA)-

İzmir'de dört gündür süren birinci Uluslararası Jineokoloji Kongresi sona ermiştir. Kongre sonrası bir açıklama bulunan Alman Profesör Dr. Stoll, Hamburger gibi ağır yağda kızartılan yiyeceklerin göğüs kanserinin nedenleri arasında yer aldığını ilerisürmüştür.

Mannheim Üniversitesi kadın doğum kliniği Direktörü Prof. Dr. Stoll, "Türk kadınlarının en az altı ayda bir doktor kontrolünden geçmeleri gerekir. Mutlaka hastalığa yakalanmayı beklemek ve iş işten geçince doktora gitmek sakıncalıdır" demiştir.

Kanser nedenleri arasında çok çeşitli etkenlerin sayılabileceğini ifade eden Stoll şöyle konuşmuştur:

" Örneğin 100 bin Japon kadının sadece birisinde görülen göğüs kanseri, 100 bin Amerikalı kadının onunda görülmektedir. İlginç olanı, Amerika'da yaşayan Japon kadınlarından 100 binde 6'sı göğüs kanserine yakalanmaktadır. Yani ırkın eğiliminin rol oynadığı gibi gıda ve beslenme türleri de kansere etki eder. Örneğin Hamburger tip kızartılan yiyeceklerin kanser nedenleri arasında yeraldığı sanılmaktadır."

"KÜRTAJ CİNAYETTİR"

Açıklamalarında kürtaj konusuna da değinen Prof. Dr. Stoll, bunun çok tartışılan bir konu olduğuna değinmiş, "Rahimdeki savunmasız organizmayı vantuzla toplayıp hayatına son veriyoruz. Peki o zaman aklımıza şu soru takılıyor. Acaba memlekette pek katkısı olmayan sokaktaki ihtiyarları da daha büyük vantuzlarla toplasak aynı şey değil midir?" diye konuşmuştur.

Uluslararası TIP Kurultayı bugün başlıyor

İSTANBUL (İSTA)

Türkiye'de tıp eğitiminin 150. yıldönümü nedeniyle düzenlenen "Uluslararası Tıp Kurultayı" Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün de katılmasıyla bugün İstanbul Atatürk Kültür Sarayı'nda çalışmalarına başlayacaktır.

İstanbul'da Eylül ayı içerisinde toplanacak son uluslararası toplantı olan, "Uluslararası Tıp Kurultayı" 25 - 30 Eylül tarihleri arasında yapılacaktır. Ana konusu "Tıp Eğitimi" olan kurultayda 4 ayrı toplantı ve bölüm çalışması yapılacaktır. Bunlar arasında Tıp ve hemşirelik eğitimi, Balkan Elektromikroskopi Kongresi, "Behçet Hastalığı" sempozyumu, Troid hastalığı ve hekim-hasta ilişkileri konu edilecektir.

Pahalılıkla ilgili haber bülteni dağıtan 3 İKD'li gözaltına alındı

"İlköğretim Haftası" afişi asan 4 TÖB-DER'li öğretmen de gözaltına alındı

ANKARA-(İSTA)-

Ankara'nın Ulus Semtinde pahalılıkla ilgili derneklerinin bültenini dağıtan İlerici Kadınlar Derneği (İKD) üyesi 3 kişi gözaltına alınmıştır.

İKD üyeleri önceki gün Ankara'nın çeşitli semtlerinde pahalılığı protesto eden haberleri kapsayan İKD Bültenini dağıtmışlardır. Bu arada, Gülen Tunguz, Ayşe Bayramgil ve Müjgan Özdal da Ulus Semtinde bülteni dağıtmaya başlamışlardır. Siyasi polis ekipleri İKD üyesi 3 kadının bülten dağıtmasını engellemişler ve gözaltına almışlardır. Ankara Emniyet Müdürlüğü 1'inci Şube yetkilileri 3 İKD'linin durumlarının incelendiğini bildirmişlerdir.

Öteyandan, "İlköğretim Haftası" nedeniyle hazırladıkları ve ilgili makamlardan izin aldıkları afişleri asan TÖB-DER üyesi 4 öğretmen Ankara Valisinin emri ile gözaltına alınmıştır.

...VECİLER NE DİYOR?

...u kadar mal ...men piyasada ...mlere ...ayamadık"

POLİTİKA KULİSİ

Süleyman COŞKUN
Nahit DURU

Anayasa profesörü Muammer Aksoy utanınca...

İstanbul CHP Milletvekili, Türk Hukuk Kurumu Başkanı, Anayasa profesörü, SBF eski dekanlarından, Basın Yayın Yüksek Okulu eski müdürlerinden Muammer Aksoy, Çarşamba günü bir basın toplantısı yaptı.

Aksoy, basın toplantısında parlamenterlerin ve parlamentonun halk önündeki itibarının giderek bittiğini anlattı ve "Artık milletvekiliyim demeye inanın utanıyorum. Onun için 300 lira vererek aldığım milletvekili rozetini bile yakamdan çıkardım. Ne iş yaptığımı soran olursa, profesörüm deyip geçiyorum" şeklinde konuştu.

Bir eski anısını da araya sıkıştıran Aksoy, 1971 yıllarında profesörlerden oluşan Nihat Erim'in 12 Mart hükümetleri sırasında da "Profesörüm" demeye utandığını söyledi. Aksoy, o dönemde de mesleğini soranlara "Öğretmenlik yapıyorum" diyormuş. Bazıları nerede diye sorunca, "Cebeci'de bir okulda" yanıtını veriyormuş. Bir kişi ise bu cevaplarla tatmin olmamış ve "Hangi okulda öğretmensiniz?" diye üstelemiş. Aksoy o zaman da, "Siyasal Bilgiler Fakültesinde öğretim üyesiyim" demiş. Ama, profesörlüğünden utandığı için yine de gerçeği söyleyememiş.

Aksoy, şimdi de eskiden utandığı bir unvanına sarıldı. Bakalım ileride, milletvekiliyim diyebileceği günler gelecek mi?

CEVİZ FİYATI KİRAYI ARTIRMA GEREKÇESİ OLUR MU?

Zam üstüne zam gelirken, ev sahipleri de boş durmayıp feryadı bastılar. "Biz de zam isteriz" diye. Hemen hepsi de bir ayrı gerekçe ile kiracıların yakasına yapışıyorlar.

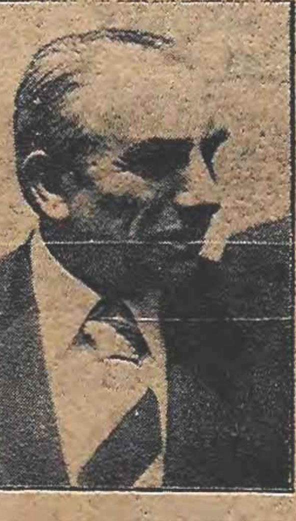
İşte geçenlerde, ev sahibinin biri kiracısını ziyarete gitti. Kiracı güleç yüzle karşıladı ev sahibini. Ama, bu arada yüreği, "Güm.. güm..." de attı, "Şimdi zam isteyecek. Yandık" şeklinde. Bu arada, hem ev sahibini içeriye buyur ediyor, hem de şöyle düşünüyordu:

"-Daha kirayı arttıralı 8 ay oluyor. Evimiz fuel-oil'le de ısınmıyor. Belki de arttırmaz kirayı.."

Ev sahibi, çok rahat bir biçimde içeri girdi. Hiç zam isteyecek bir kişi gibi de davranmıyordu. Kiracı-ev sahibi arasında çok iyi bir sohbet başladı. Söyleşi uzadıkça, kiracı kendi kendine kızmaya başladı. Biraz önceki "Zam isteyecek" şeklindeki düşüncesinden utanır olmuştu. Bu sırada, ev sahibi konuyu döndürüp hayat pahalılığına getirdi ve "Yahu bu hayat pahalılığında ne yapıyorsunuz şaşıyorum. Kira, giyecek, içecek, yiyecek. Nasıl maaşlar yetiyor mu barı?" dedi. Kiracı, bu kez iyiden iyiye utandı. Ama, bu kadar iyi bir insana sıkıntılarını da anlatabilirlerdi. Onun için de, yaşamın ne denli güç olduğunu anlatmaya başladı. Kiracı daha konuşacaktı, ama ev sahibi araya girerek, "Biliyorsunuz. Benim eşim cevizi çok sever. Onun fiyatı bile pahalandı. Hem öylesine pahalandı ki, sizden aldığım kira bile ceviz masrafımızı karşılamaz oldu. Hani zaten çok pahalı da oturmuyorsunuz. Biraz daha arttırsanız kirayı da, bizim hanımın ceviz masrafını karşılasak" şeklinde konuştu.

Kiracı hiç beklemediği anda karşısına çıkan, zam ile ilgili hiç bir cevap veremedi. Çünkü, ev sahibinin kira arttırma gerekçesi çok iyi bir buluştu...

Tahripçi Türkeş

2. MC'nin üçüncü başı Komando Başbuğu Türkeş Hitler'i son derece kötü biçimde taklit edip boyuna barış ve kardeşlik nutukları atmaya başladı, son günlerde... Bir yandan da komandoların bazı il ve ilçelerde ilerici demokrat kişilere saldırdığı, onları öldürüp yaraladığı haberleri geliyor.

Türkeş bilindiği gibi bir asker eskisidir. Milli Birlik Komitesi ile birlikte 1960 İhtilaline katılmış komitede bir süre görev aldıktan sonra yurt dışına sürülmüş, daha sonra da gelip parti başkanı olmuştu.

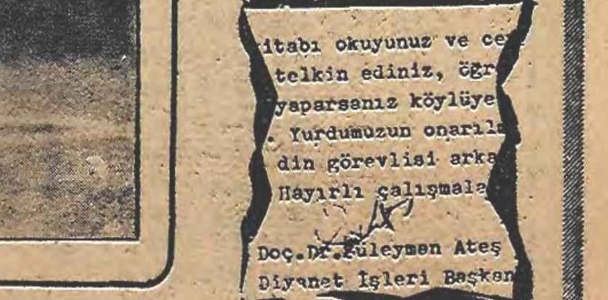
Milli Birlik Komitesi üyesi olduğu dönemlerde bir albüm hazırlanmış, bütün komite üyelerinin özgeçmişleri hakkında bilgiler var albümde. Geçenlerde elimize geçti. Türkeş'in doğum yeri, yılı, nerelerde okuduğu filan yazıyor albümde. Bu arada uzmanlıkları konusunda da bilgi var. Türkeş'in hedef analiz konusunda uzmanlığı varmış ama asıl önemli uzmanlığı albüme göre tahrip.

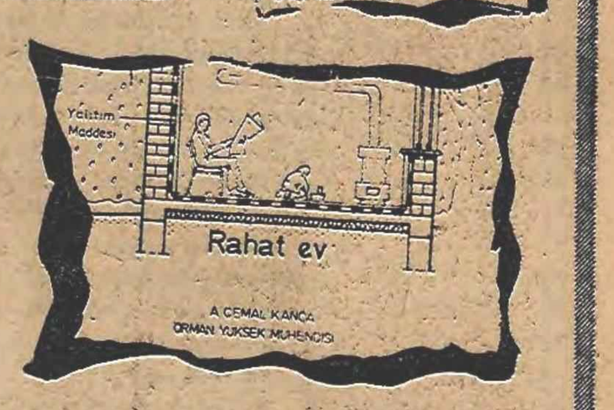
Evet ülkenin son durumu tahripçi albay eskisinin durumundan anlaşılıyor sanırız...

objektifin yakaladığı

Fetva mı, önsöz mü?

10. Dünya Enerji Konferansında Orman Yüksek Mühendisi Cemal Kanca'nın bir kitabı da dağıtıldı.

Nedir? diye baktığımızda, Diyanet İşleri Başkanı Süleyman Ateş'in bir önsözünü gördük.

Eskiden Şeyhülislam'ın "fetva"sı olmadan hiç bir iş yapılmazdı, şimdi ise, kitap çıkarmak için Diyanet İşleri'nin önsözü gerekecek herhalde diye düşündük.

Ankara Valisi değil mi?

Gazetelerin İstanbul ve Ankara büroları genellikle didişir dururlar. Ankara Bürosu politik olaylar ve kişilerle daha yüz yüzedir. Oysa İstanbul Bürosu bu kişileri daha çok fotoğraflarından tanır. Onların asıl görevi genel haberlerin gazetede yer alış biçimlerini değerlendirmektir. Geçen sayımızda Ahmet Yıldız'ın Ankara Valisi Durmuş Yalçın'ı hazırlayacağı kursa almayacağını yazmış ve Yıldız'ın Yalçın için bir ayrı hazırlama kursu açacağını bildirmiştik.

Yazı olduğu gibi çıktı da bir resim hatası oldu. Yalçın'ın yerine eski valilerden Ömer Naci Bozkurt'un resmi girmiş. Bu arada iki valinin ortak özellikleri yalnız Ankara'da görev yapmakla kalmıyor, her ikisi de MC'ye hizmet konusunda oldukça deney vermişlerdir. Vedat Dalokay'la dişe diş göze göz savaşa girmişlerdir. Demokratik kitle örgütü basıp kapama konusunda birbirlerinin rekorunu kırmak için çaba göstermişlerdir. vs. vs.

Ancak bir gerçeği saptamakta yarar var. Açılacak hazırlama kursuna Ömer Naci Bozkurt'u almak büyük haksızlık olur. O aslında normal kursa da alınamaz. Ömer Bey için ayrıca kurs açılmalı ama bu açılacak kurs lisans üstü gibi bir şey olmalı. Çünkü neye hizmet ettiğini çok iyi bilen ve bu konuda apaçık olan bir kişidir ve Yalçın'a hiç mi hiç benzemez...

Politika okuyan işçi, komandoların saldırısına uğradı

ANKARA-(İSTA)-

Politika Gazetesi okuyan İlerici Gençler Derneği üyesi Faik Sütçü adında bir işçi Ankara Yenimahalle Semtinde komandoların saldırısına uğramıştır.

Yenimahalle Akın Caddesinde elinde Politika ile yürürken komandolar tarafından çevrilip muşta ve sopalarla saldırıya uğrayan Faik Sütçü Ankara Numune Hastanesinde tedavi altına alınmıştır.

RADYOLAR

TRT 1

05.00 Açılış Program ve Kısa Haberler
05.05 Günaydın
07.00 Kısa Haberler
07.02 Köye Haberler
07.30 Haberler
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
10.21 Kadın Dünyası
11.00 Kısa Haberler
11.02 Cumartesi Şenliği
13.00 Haberler
13.15 Oyun Havaları
15.00 Kısa Haberler
15.01 Bu Şarkı Hangi Makamdan
15.20 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
16.05 Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu
16.40 Tangolar
17.00 Kısa Haberler
17.02 Dilek Kutusu
19.00 Haberler
20.15 Konuşa Konuşa
20.35 Necdet Tokatlıoğlu'ndan Şarkılar
20.55 Çocuklar İçin
21.00 Kısa Haberler
21.02 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
21.30 Dinleyici İstekleri
22.00 Kısa Haberler
22.02 Beraber ve Solo Şarkılar
22.30 Türk Yorumcuları
23.00 Haberler
23.10 Hafta Sonu
00.55 Kısa Haberler
01.00-05.00 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Türküler Geçidi
09.20 Şarkılar
09.40 Nasıl Değişti?
11.00 Güzel Sanatlar
11.30 Türküler
12.10 Oğuzlar
13.00 Haberler
13.15 Hafif Müzik
13.30 Halk Ozanları Geçiyor
14.00 Bildiklerimiz, Bilmediklerimiz
15.00 Çağdaş Türk Sanat Müziği
15.30 Trafik Sorunları
16.00 Şarkılar
16.20 Arkası Yarın
17.00 Fasıl
17.30 Hafif Müzik
18.00 Türküler
18.30 Sevilen Eserler
19.00 Haberler
19.30 Çeşitli Müzik
20.15 Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu
20.30 Haftanın Ülkesi
21.00 Caz Konseri
22.00 Beraber ve Solo Türküler
22.45 1974'den 1977'ye
23.15 Bir Romanımız Var
23.30 Haberler
23.35 Pop Dünyası
23.55 Program ve Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Salon Orkestraları
07.30 Sabah İçin
08.30 Bir Müzikal
09.15 Bizden Besteler
09.45 Türküler ve Oyun Havaları
10.15 Diskoteğimizden
11.15 Müzik Stüdyosu
12.00 Öğleye Doğru
13.15 Cumartesi Konseri
14.00 Müzik Köşesi
15.15 Müzik Söleni
16.45 Türk Bestecilerinden
17.45 Fasıl
18.15 Türküler Geçidi
18.45 Çigan Müziği
19.00 Pop 77
19.30 Müzik Dergisi
20.30 Türkülerden Bir Demet
21.30 Büyük Şefler Büyük Orkestralar
22.30 Günümüzde Caz
23.30 Geceden Geceye
01.00 Program ve Kapanış

TELEVİZYON

17.00- KLASİK MÜZİK (CARMEN)

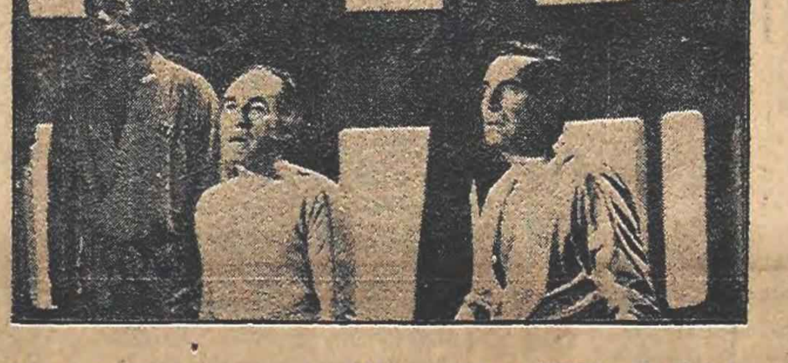
Programda Georges Bizet'in ünlü Carmen operası yayınlanacak. Eser, Fransız Yazar Prosper Merimee'nin aynı adlı romanından sahneye aktarılmıştır. Librettosunu Ludoviç Halevy ve Henri Meilhaç yazmıştır. Eser 1820'de İspanya'daki geçen bir olayı aksettirmektedir.

18.00 ÇOCUKLARIN TELEVİZYONU

(DENİZ ALTINDA YİRMİBİN FERSAH)

Küçük seyirciler için hazırlanan bu kuşakta ünlü çocuk klasiklerinden oluşan bir demet sunulacak. Bugün hazırlanan programda Jules Verne'nin aynı adlı eserinden televizyona uygulanan Deniz Altında Yirmi bin Fersah adlı çizgi film yer alıyor.

19.00 UZAY 1999

TRT Televizyonu bugünden itibaren "Uzay 1999" adlı dizinin yayınına başlıyor. Dizinin Değişim adlı ilk bölümünde uzayda sürüklenmekte olan ay Ussü Alfa, hayat belirtisi olmayan bir gezegene rastlar. Oysa bu gezegende bir baba kız yaşamakta ve dünyalarını tekrar yaşanabilir hale getirmeye çalışmaktadır.

20.00 HABERLER VE HAVA DURUMU

20.40 FOTO FİNİŞ

TRT Televizyonu bugünden itibaren Peter Ustunov' un yazdığı "Foto Finiş" adlı bir yerli dizinin yayınına başlıyor. Dizinin ilk bölümünde artık hayatını yitirmekte olan ve son günlere çok yaklaşan 80 yaşında Sam ile aynı yaşlardaki karısı Stella'nın tatlı ve düşündürücü beraberlikleri değişik yönleriyle sergileniyor. Dizide rol alan sanatçılar şunlar: Yıldırım Önal, Nedret Güvenç, Nedret Denizhan, Mümtaz Ener, Handan Adalı ve Ülkü Ülker.

TV HABERLERİ

Ana-Baba-Çocuk adlı program 7 Ekim' de ekranlara geliyor

İzmir Radyosu prodüktörlerinden ve aynı zamanda TV'deki sunuculuğundan tanıdığımız Ümit Tunçağ'ın ABÇ (Ana-Baba-Çocuk)adlı yapımı 7 Ekim'den itibaren TELE PAZAR programı içersinde ekranlarımıza gelecek. ABÇ'yi hazırlayan ve sunacak olan Ümit Tunçağ, programın yarışma niteliğinde olacağını söyledi ve onbeş günde bir ekrana geleceğini belirtti.

Konu ile ilgili olarak bir açıklama yapan Ümit Tunçağ şunları söyledi: "ABÇ,ana,baba ve çocuk sözcüklerinin baş harflerinden oluşmaktadır. Programda iki aile yarışmacıları oluşturuyor. Hani yerleşik bir sözümüz var: "Şimdiki çocuklar harika" diye, işte biz bunu göstermeye çalışacağız. Hiç şüphesiz şimdiki çocukların harika olmalarında anaların-babaların büyük rolleri var, bunu da ortaya koyacağız. Yarışma programı daha çok eğlendirici bir nitelik taşıyacak.

ABÇ üç bölümden oluşuyor. Birinci bölümde beşer adet genel kültür soruları var. Biz bu soruları bir aileden anababaya sorarken karşı taraftan da çocuklara soracağız. Bu böyle değişerek sürecek.

İkinci bölümde beceri soruları yer alıyor. Bu, aile bireylerinin örneğin çivi çakma, dikiş dikme gibi basit becerilerini ortaya koymaya yarıyor.

Üçüncü bölümde ise aktüalite, spor ve müzik soruları yer alıyor.

ABÇ, yarışma ve eğlence programı 45 dakika sürecek.

Güneş Tecelli ekranlara geliyor

Geçtiğimiz günlerde TV'nin en başarılı sunucularından biri olarak nitelendirilen Güneş Tecelli yeniden TV izleyicilerinin karşısına çıkacak. 11.00'den 20.00 haberlerine dek sürecek olan Tele Pazar günü yayınlarında sunuculuk görevini yeniden üstlenecek olan Tecelli'nin görevini başarıyla yürüteceğine tüm Tele Pazar ekibi yürekten inanıyorlar.

Sanat Magazin bir boşluğu dolduracak

Uzun süredir, sanat programlarına yer vermeyen TRT Televizyonu, yeni yayın döneminde bu boşluğu gidermek için çalışmalara başladı. Televizyonun başarılı yapımcılarından Tuncer Baytok, Neslihan Gence ve Hülya Belen'in birlikte gerçekleştirecekleri yapım "Sanat Magazin" adını taşıyor. Sanatın türlü dallarından örnekleri, konuyla ilgili çalışmaları ekrana getirecek olan Sanat Magazin'in gerek içerik, gerekse biçim yönünden doyurucu bir program olacağı belirtiliyor.

22.15 MÜZİK SHOW

İstanbul Televizyonunca hazırlanan programa şu sanatçılar katılıyor: Yeliz, Şenay, Füsun Önal, Hümeyra Seyyal Taner, Gökben Yıldıray Çınar ve Gönül Yazar.

21.15 TELEVİZYONDA SİNEMA

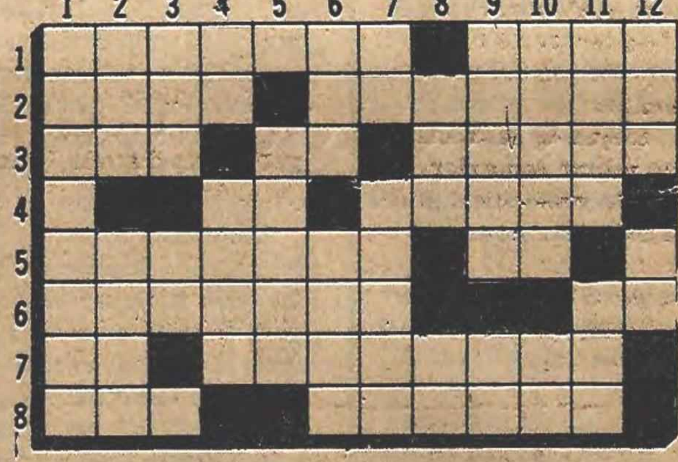
((BEYAZ ALEV)

Yönetmenliğini Raoul Nalsh' ın yaptığı ve başrollerini James Gağney, Edmond O'Brien ve Virginia Nayo' nun paylaştıkları Beyaz Alev adlı film yayınlanacak. Gangster Cody Jarret ve çetesi bir posta trenini soyarak üçyüzbin dolar çalarlar. Gangsterlerden biri lokomotifin makinistini vurur. Bu arada bir diğer gangster de trenin çıkardığı buharla ağır yaralanır. Parayı ve yaralı arkadaşlarını alan Cody ve çetesi bir dağ evine gizlenirler.

23.45 GÜNE BAKIŞ

BULMACA

SOLDAN SAĞA:1-Türk-İş'in hükümete vereceğini söyleyip de bir türlü veremediği-TERSİ, Bağımlı(eski dilde). 2-Binek hayvanlarının sırtına konan oturmalık -Anababa. 3-Işık,aydınlık-Manganın simgesi-Sövgü. 4-Evropiyumun simgesi-Ödenti. 5-Menderes-Bayar iktidarı döneminde öldürülen bir öğrencinin soyadı (Ön adı Turan)-Köpek. 6-Katoliklerin merkezi-Yemek. 7-Yabani hayvan barınağı-Boyuna asılan bir mücevher çeşidi. 8-Nefret-Bir günün ardından gelen günü gösterir.

YUKARDAN AŞAĞI:1-Devrim öncesi Rusya'sında bir burjuva akımının mensubu. 2-Sömürücünün sömürülene emri-Engel. 3-Tekil isimlerin başına getirilen belirten-Yoksul halkın, ancak vitrinde görebildiği besin maddesi. 4-Türkiye'nin trafik simgesi-Sovyet Sosyalist Devriminin gerçekleştiği ay. 5-Cahil kişilerin hastalıktan kurtulma aracı sandığı şey. 6-Avrupa' da bir nehir-Geri verme(eski dilde). 7-Su(eski dilde)-TERSİ, İki katlı karyola. 8-"O -lur mu"-Litrenin kısa yazılışı. 9-Acil-Bir emir. 10-Bir kimseye ayrıcalık verildiğini bildiren belge-Osmiyumun simgesi. 11-Kuran surelerinin her bircümlesi-Birden . 12-Atom bombası güç birimi-Meslek.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA:1-Pahalılık sA. 2-Emare-Asalet. 3-Hakaret-Bela. 4-İz-Roman. 5-Emmi-Arama. 6-vA-Neyse-Ek. 7-İşsizlik-İş. 8-Ait-E-vermek.

YUKARDAN AŞAĞI:1-Pehlevi. 2-Ama-Maşa. 3-Hakim-Sİ. 4-Arazi-İt. 5-LerzN. 6-Ertele. 7-Lato-Yiv.

"Ülkemizin enerji sorununa sermaye iktidarları çözüm getiremez"

ENERJİ RAPORU

Enerji sorununun çözümü, tüm yurt kaynaklarının halkın çıkarına verildiği bir düzende, merkezi bir planlama ile ve emperyalizmle bağlar koparılarak sağlanabilir

Sermaye, enerjiyi uluslararası tekelci sermayeyle birlikte kendi kârını korumak için istiyor

4

Buna rağmen Türkiye' de yolcu taşımacılığının ancak % 8'i yük taşımacılığının ise % 26'sı demiryolu ile yapılmaktadır.

Oysa gelişmiş ülkelerde demiryolunun yük taşımacılığındaki payı % 50 civarındadır. Yukarıda beş kişilik otomobil için verilen değeri de % 50 kapasite kullanımına göre düzeltirsek özel oto ile seyahatin ülke ekonomisine otobüs ve trenden 5-6 kat fazlaya mal olduğunu görürüz. Kitle taşımacılığını bir yana itip, kişileri otomobil sahibi olmaya özendiren bir politikanın bedeli de para, can ve mal kaybı ile ödenmektedir. Sadece Ankara kentinde kitle taşımacılığında bir değişiklik yapıp dolmuş yerine otobüsler kullanılsa idi yılda 365 milyonu yakıt olmak üzere -1975 fiyatları ile- toplam 560 milyon TL. tasarruf edilecekti ki bu miktarın % 95'inin petrol tüketimi ile ilgili olduğunu belirtmekte ayrıca yarar vardır.

BEKLENEN ZAMLARIN ISINMAYA YANSIMASI

Türkiye'de linyitin % 41'i, petrolün % 18'i ısıtma için kullanılmaktadır. Petrol ürünlerine yapılacak zam linyite istemi arttıracaktır. Bu durumda halkın linyit piyasasını ellerinde tutan özel kesim tarafından sömürüleceğini görmek işe zor değildir.

Geçen kış tonu 700-900 TL. olan linyitin, ülkedeki zam furyasından yararlanılarak çok daha fahiş fiyatlarla satılacağı açıktır. Vatandaşın kömür gereksinimi kamu kesimine tek elden karşılanmadıkça bu konu halkımızın önemli sorunlarından biri olmaya devam edecektir.

NE TÜR BİR SANAYİİ İÇİN ENERJİ ÜRETİYORUZ:

Linyitin % 19'unu, petrolün % 25'ini ve elektriğin de % 74'ünü tüketen sanayii kesiminin yapısı incelenmeye değer niteliktedir.

1977 yılı programı üretim tahminlerine göre, tüketim malları üretimi % 47,7, ara mallar üretimi % 36,2 ve yatırım malları üretimi % 10,1'lik paylar almaktadır. Tüketim mallar üreten sektörleri konu dışında bırakarak, gercek sanayi niteliğinde olması gereken aramalları ve yatırım malları sektörlerine eğilinse, geri kapitalist sistemin beklenen sonuçları gözlenecektir. Bu iki sektörde teknolcji, know-how, patent vb. yollarla dışa bağımlılığın büyüklüğü bilinen bir gerçektir. Yalnızca girdi yoluyla dışarıya bağımlılık bile çarpıcı düzeydedir; yatırım mallarında % 28,1; ara mallarda % 23,2. Ara malı üreten sektörlerde girdi yoluyla dışa bağımlılık, enerjinin dışa bağımlılığı ve madencilik sektöründeki üretim düzeyinin, imalat sanayiinin istemde bulunduğu girdi gereğini karşılayamamasından kaynaklanmaktadır. Yatırım malları üretiminin 1/3'ünü otomotiv sanayii, 1/5'ini mutfak eşyası vb. üreten madeni eşya sanayii oluşturmaktadır. Bu sektörde görülen yüksek girdi bağımlılık oranı ise bu sektör toplam üretiminin yarısından fazlası demek olan dayanıklı tüketim malları üretiminin, yurtiçi girdileri üretmeksizin dış alım yoluyla sağlanmış girdilerle, montaj sanayii niteliğinde kurulmuş işletmelerde yapılmış olmasından doğmaktadır.

Bütün bunların yanısıra son yıllarda gelişmiş kapitalist ülkelerin ülkemize yaptığı sanayii yatırımlarının gittikçe arttığı da bir olgudur. Böylece sanayiimiz hem çarpık bir yapıya gömülmekte, hem de günlük yaşamda tekelci sermayenin uyguladığı sömürü egemen kılınmaktadır.

Yukarıda yapısı kısaca özetlenen Sanayii kesiminde elektriğin en çok kullanıldığı alanlar özel kesimin egemen olduğu gıda, meşrubat, tekstil, deri ve giyim dallarıdır. Madencilik, kimya, metal işleme ve makina dalları gibi temel sanayii diyebileceğimiz yerlere, sanayi elektrik kullanım. ın % 36'sı düşmektedir. Bir başka deyişle devletçe, bilinçli olarak maliyetinden ucuza satılan enerji, aslında tüketim sanayiini geliştirmek için kullanılmaktadır. Üstelik bu tür sanayii ardından zorunlu olarak yeni enerji israf alanları da getirmektedir. Öte yandan en çok elektrik enerjisi gereksinimi duyan ağır sanayii kuruluşlarından biri olan Seydişehir Alüminyum Tesisleri ise bir türlü çalıştırılamamaktadır.

Sermaye bugün üretim yapabilmek, kalkınmaya katkı vermek gerekçesiyle istediği enerjiyi, aslında uluslararası tekelci sermayeyle birlikte kendi kârını korumak için istemektedir. Bugün ülke ekonomisinin en büyük yükü sermaye sınıfıdır. Gücünü üretim niteliğinden değil, emperyalist-kapitalist dünyadan almaktadır. Sermaye sınıfının kalkınmaya katkısı olmadığı gibi, onun en büyük engelidir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

— Öz kaynaklarımıza dayalı bir enerji politikası izlenmelidir.
— Enerji üretiminde kullanılan tüm kaynaklar kamulaştırılmalıdır.
— Kaynaklarımızın rezerv ve özellikleri bilimsel bulgularla ivedilikle saptanmalı ve bunlara göre en uygun kullanım yerleri belirlenmelidir.
— Enerji üretimi yurt gerçeklerine uygun bir merkezi plan uyarınca ve kamuca gerçekleştirilmelidir.
— Isınma-ısıtma kesimine gereken önem verilerek, yakacak potansiyeli üstündeki odunun yakıt olarak kullanılmasını engelleyecek önlemler getirilmeli, hayvan gübresinin tarımda kullanılması amacıyla diğer yakıtlarla ikamesi sağlanmalıdır.
— Lüks ve pahalı ulaşım yöntemleri terkedilerek, demir ve demiryolu taşımacılığı geliştirilmelidir.
— Enerji kayıplarını azaltmak ve bölgelerarası dengeyi sağlamak amacıyla sanayii planlamasında enerji üretim merkezlerinin yeri gözönüne alınmalıdır.
— Elektrik enerjisi üretiminde kullanılan ağır elektroteknik ekipman sanayii bir an önce devletçe gerçekleştirilmelidir.
— Elektrik enerjisi üretiminde fuel-oil santralları ve gaz türbinleri gibi dışa bağımlı ve pahalı üretim modelleri terkedilmelidir.

Enerji sorununun çözümü yukarıda sayılan kalıcı önlemlerin alınmasına bağlıdır. Bu önlemlerin de emperyalizme bağımlı hakim sınıflarca alınmayacağı açıktır. Bu maddenin tabiatına aykırıdır. Bu bakımdan diyoruz ki: ülkemiz enerji sorununa sermaye iktidarları çözüm getiremez. Çözüm bütün yurt kaynaklarının halkın çıkarına verildiği bir düzende, merkezi bir planlama ile ve emperyalizmle bütün bağlar koparılarak sağlanabilir.

BİTTİ

Ticaret Borsası işçileri Teknik-İş'e geçti

SOSYAL-İŞ'TEN AYRILAN İŞÇİLER TEKNİK-İŞ'TE ÖRGÜTLENİYOR

İSTANBUL (İSTA)

İstanbul Ticaret Borsası Canlı Et ve Satış Şubesi işçileri, DİSK'ten üyeliği düşmüş bulunan Sosyal-İş Sendikasından istifa ederek, yine DİSK'e bağlı Teknik-İş Sendikasında örgütlenmeye başlamışlardır.

Canlı Et ve Satış Şubesi işçileri ilk kez 1970 yılında şimdiki Türk-İş'e bağlı Tez Büro-İş Sendikasında örgütlenmişler, ancak örgütlenme işlerinin tamamlanmasından sonra iki yıl süre geçmesine rağmen Tez Büro-İş Sendikasından ses çıkmayınca işçiler bu sendikadan topluca istifa etmişlerdir. Daha sonra Canlı Et ve Satış Şubesi işçileri Sosyal-İş Sendikasına üye olmuşlar, yetkinin Sosyal-İş Sendikasına geçmesinden sonra da Sosyal-İş işverenle üç kez toplu iş sözleşmesi görüşmesi yapmıştır.

Sosyal-İş Sendikasının 1974 yılının son aylarında toplu iş sözleşmesi görüşmelerine ara verdiğini bildiren işçiler, Teknik-İş Sendikasında örgütlenmeleri ile ilgili olarak şunları söylemişlerdir:

"İstanbul'da kesimi yapılan büyük, küçük baş binlerce hayvanın bütün işlemlerini biz yapıyoruz. Ama evimize et, bayramdan bayrama giriyor. Artık yetti. Bizi değil işten atmak, Türkiye'den bile atsalar DİSK/Teknik-İş'in bayrağını işyerimize dikeceğiz."

Tekstil 49 işyerinde sözleşme sürdürüyor

- 600 işçinin çalıştığı 5 işyerinde yetki için başvuruldu

DİSK'e bağlı Tekstil İşçileri Sendikası, Tekstil Sanayi İşverenler Sendikasına bağlı 49 işyerinde toplu iş sözleşmesi görüşmelerini devam ettirmektedir.

Tekstil Sendikasından alınan bilgilere göre, işverenler Sendikasına bağlı olan işyerlerinin dışında, İstanbul'da Kaftan Eksport, Şark Mensucat, Osman Kaymak Boyahanesi ve Edirne'de Tekstil iplik işyerlerinde toplu iş sözleşmesi görüşmeleri devam ettirilmektedir.

Öte yandan Tekstil Sendikasının tamamı İstanbul'da kurulu 5 işyerinde örgütlenme çalışmalarını tamamlayarak yetki için başvuruda bulunduğu bildirilmiştir. Toplam olarak 6 yüz işçinin çalıştığı bu işyerlerinden çok kısa bir zaman içinde yetkilerin alınarak, toplu iş sözleşmesi görüşmelerine başlanacağı ifade edilmiştir.

Ayrıca İstanbul'da kurulu Fener Boyahanesi işyerinde de işverenin ilk toplantıya gelmemesi sonucu 275 sayılı yasanın 15 inci maddesi gereği uyuşmazlığa düşülmüştür. Yine İstanbul'da kurulu Yapa Yıkama ve Kartaltepe işyerlerinde de yetki uyuşmazlığının bulunduğunu bildiren Tekstil Sendikası yetkilileri, Fişan Fisto Tekstil Sanayi işyerinde işverenin ilk toplantıya katılmamasından dolayı 275 sayılı yasanın 10 ncu maddesi uyarınca Bölge Çalışma Müdürlüğüne başvurulduğunu açıklamışlardır.

Vural Atis: "Zamları hükümet başlattı yandaşları sürdürüyor"

İZMİR (AA)

DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası 3. Bölge Temsilcisi Vural Atis zamlarla ilgili bir açıklama yapmış, birbirini izleyen zamların halkın anasından emdiği sütü burnundan getirdiğini, yaşadığına pişman ettiğini söylemiştir.

Yoksulluk içinde bulunan halkın son zamlarla daha da güç duruma sokulduğunu belirten Vural Atis, açıklamasında zamları hükümetin başlattığını, yandaşlarının ise sürdürdüğünü söylemiş ve şöyle devam etmiştir:

"-Zammı hükümet başlatmış, yandaşları ise sürdürmüştür ve sürdürmeye devam etmektedir. Bu gidişe karşı çıkılmamakta ve halkın kanı emilmektedir."

Türkiye Maden-İş 3. Bölge Temsilcisi ayrıca, çeşitli işyerlerindeki işçilerle bundan böyle sık sık toplantılar düzenlenerek zam konularının tartışılacağını ve Ulusal Demokratik Cephenin oluşmasına yardımcı olacaklarını sözlerine eklemiştir.

SARI SENDİKACILIĞIN SİLAHI: "Sahte üye fişi"

Türk-Metal'in sahte üye fişleri saptandı

- 500 işçinin çalıştığı işyerinde DİSK'e bağlı Maden-İş yetki aldı
- Bilirkişi Heyeti Türk Metal'in doldurduğu üye fişlerinin 66'sının sahte olduğunu ortaya çıkardı

ANKARA (İSTA)

İstanbul Ankara Karayolu üzerinde bulunan ve 500 işçinin çalıştığı Erkunt işyerinde Türk Metal'ın 66 tane sahte üye fişi düzenlediği saptanmıştır. İtirazları değerlendiren Ankara 5. İş Mahkemesi yetkiyi Türkiye Maden-İş Sendikasına vermiştir.

Daha önce toplusözleşme yapma yetkisi üzerinde çıkan anlaşmazlık sonucu Ankara Bölge Çalışma Müdürlüğü yetkiyi Türk Metal Sendikasına vermişti. Ancak Türkiye Maden-İş Sendikası bu karara itiraz ederek Türk Metal'in Bölge Çalışma Müdürlüğüne verdiği üye fişlerinin incelenmesi gerektiğini belirtmişti. T. Maden-İş Ankara 5. İş Mahkemesine başvurmuştu. Bu itiraz sonucu yapılan incelemelerde Türk Metal'in 66 adet sahte üye fişi doldurduğu ve bunları Bölge Çalışma Müdürlüğüne bildirdiği anlaşılmış, toplusözleşme yapma yetkisinin Türkiye Maden-İş Sendikasına ait olduğu saptanmıştır.

Ankara 5. İş Mahkemesinin oluşturduğu 3 kişilik bilirkişi heyeti, yaptığı incelemeler sonucunda Türk Metal'in Bölge Çalışma Müdürlüğüne 326 geçerli üyesi olduğunu bildirdiği halde 66'sının sahte olduğunun ortaya çıktığını belirtmiştir. Heyet, sahte üye fişi sayısı düşüldükten sonra Türk Metal'in geçerli üye sayısının 260'a indiğini, böylece yetkinin Türkiye Maden-İş Sendikasına ait olduğunun anlaşıldığını açıklamıştır.

Kervansaray'da grev sona erdi

İSTANBUL-(İSTA)

Balıkesir'de kurulu Kervansaray Öteli Lokantası grevi birinci yılına girdiği sırada anlaşma sağlanarak sona ermiştir.

8 Eylül 1976 tarihinde başlayan grev süresince, grevci işçilere Balıkesir'de komandolar tarafından çeşitli saldırılarda bulunulmuş, işçilerin grevi işveren ve gerici çevrelerce kırılmaya çalışılmıştı. Ancak işçiler grevi oldukça kararlı bir şekilde sürdürmüşler, grev sonunda ileri demokratik ve ekonomik haklar sağlamışlardır.

Grev sonunda imzalanan toplu iş sözleşmesine göre, işçilerin ücretlerine yüzde yüzelliye varan zam yapılmış, bir çok sosyal haklar kazanılmıştır. Yine toplu iş sözleşmesi sonucu işçilerin işyerini yönetme imkanı sağlanmış, Disiplin Kurulu'nun işçilerden oluşturulması sonucu 13. ve 17. madde işlemez hale getirilmiştir.

İşçi sınıfının birliği

Bekir Yıldırım
Otel Roma İşyeri Baştemsilcisi

Egemen sınıflar, işçi sınıfının birliğini bozma, güçsüz düşürme hatta kendi dümen suyuna çekmek için elinden geleni ardına koymuyor. Rahatça at oynatmak istiyor. Kimi ilerici geçinen kişi ve kuruluşları da bu yolda kullanıyor.

İşsizlik, pahalılık, zamlar alabildiğine artıyor. Yükü de biz emekçilerin sırtına yüklenmeye çalışılıyor. Emekçi kitlelerin yaşamları daha da tehlikeye düşüyor. Böylesi günlerde dar çıkarları için kimi sosyalist, ilerici akımların yaptığı her yanlış MC'ye faşizme tırmanan güçlere yarıyor.

İşçi sınıfının sendikal birliği DİSK çatısı altında hızla gelişiyor. Somut örnekleri var. Bağımsız Yeraltı Maden-İş Sendikası kaynıyor. Teksif yöneticisi sarı sendikacılar 30 bin dokuma işçisini 3 yıl önce bile geri sayılabilecek bir sözleşmeyle sattı. Direnen işçiler Teksif yöneticilerinin marifetiyle patron tarafından işten çıkartıldı. OLEYİS, DİSK'e geçme kararı aldı. T. Maden-İş Sendikasının Genel Kurulu sınıf sendikacılığının zaferiyle sonuçlandı. Bunlar sadece birkaç örnek.

İşçi sınıfının birliği böylesine yol alırken bazıları tersine gidiyor. DİSK'i parçalayıp, partilerinin denetiminde "sosyalist (!)" bir konfederasyon kurmaya hazırlanıyorlar.

İşkolumuzda OLEYİS'in DİSK'e katılmasıyla birlik yolunda büyük bir adım atıldı. Aynı işkolundaki iki sendikanın Turizm-İş ile OLEYİS'in birleşmesi bu adımı perçinleyecek. Diğer işkollarına da örnek olacak. Bundan ilericiler, sosyalistler rahatsız olmaz. Tersine bu yolda savaşır, destek olur. Rahatsız olanlar ise işbirlikçi büyük burjuvazidir, gerici faşist güçlerdir. MİSK, Hak-İş gibi gerici, korsan kuruluşlardır. Türk-İş'in başını tutan Tunç-Şide kliğidir.

Biz, işçilerin sınıf sendikalarında birleşmelerinden yanayız ve bu yolda savaşıyoruz. OLEYİS'in DİSK'e katılmasını ve öncelikle bunun bir protokolle saptanmasını "Sarı OLEYİS'in yöneticileriyle DİSK üst yönetimi uzlaştı" gibisinden safsatalarla karalamak işçi sınıfına değil burjuvaziye hizmettir. Üstelik bir de kalkıp aynı günlerde "Yeni Turizm-İş" adıyla bir sendika kurmak burjuvazinin "böl ve buyur" taktiğine alet olmak değil de nedir. Ağır konuşuyorsak kimsenin zoruna gitmesin.

İşkolumuzda birlik için Terminal Otelinin bilinçli işçileri OLEYİS'te kalma kararı aldı. Buna "Turizm-İş yöneticileri işçileri sarı OLEYİS'e sattı" gibisinden kara çalmaya kimsenin hakkı yoktur. Bu yolda bildiri yayınlayanlar, bildiriyi getirip Terminal Otelinde dağıtamadı.

İşçi sınıfımızın birlikte ilerleyen sendikal ve politik hareketi böylesi sağ, sekter, oportünist ve kararsız unsurları 12 Mart baskı döneminin sonuna doğru saflarından kustu attı. Türkiye işçi sınıfı artık, sendikal savaşımla, politik savaşımı birbiriyle ustaca uyumlaştırıyor, bütünlüyor. Emekçi halkımızın Ulusal Demokratik Cephesini örgütlüyor. Büyük burjuvazinin, toprak ağalarının gerici-faşist cephesinin karşısına koyuyor. Tüm yurtsever, ilerici, demokrat, sosyalist ve komünistleri UDC saflarına çağırıyor.

YÜNSA'da yetkili sendika saptanamadı

- Referandumda Tekstil ve Teksif eşit oy aldılar

(HABER MERKEZİ)

Çerkezköy'de kurulu bulunan YÜNSA işyerinde DİSK'e bağlı Tekstil İşçileri Sendikası ile Türk İş'e bağlı Teksif Sendikası arasında yapılan referandum sonucu her iki sendika da eşit oy almışlar ancak 1054 işçinin bulunduğu işyerinde salt çoğunluk sağlanamamıştır. Çoğunluğun sağlanamaması üzerine yetki ortada kalmış ve sendikalar yetki almak için tekrar Bölge Çalışma Müdürlüğüne başvuracaklarını açıklamışlardır.

Turizm-İş 19 işyerinde Disiplin Kurulu'nu işverenlere kabul ettirdi

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Turizm-İş Sendikası son Genel Kurulu'ndan bu yana 33 işyerinde toplu iş sözleşmesi imzalamıştır. İmzalanan toplu iş sözleşmelerinden 19'unda Disiplin Kurulunun oluşturulması sözleşme maddeleri arasında yeralmıştır.

Ege Üniversitesi'ne bağlı 13 işyerinde, Ant Otelinde, Roma Otelinde, Kemer Tatil Köyünde, Cumhuriyet Lokantasında, Balıkesir Kervansaray Oteli Lokantasında, Koru Motelde imzalanan toplu iş sözleşmelerinde Disiplin Kurulunun, işçi yönetimi şeklinde oluşu nedeniyle, işveren istediği anda işçilerin iş akitlerini feshedememekte, işçilerin işten çıkarılmaları, Disiplin Kurulunun onayı ile olmaktadır.

Fenerbahçe sosyal tesislerinde sözleşme imzalandı

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Turizm-İş Sendikası Fenerbahçe Sosyal Tesislerinde çalışan 50 işçi adına toplu iş sözleşmesi imzalamıştır.

Fenerbahçe Sosyal Tesislerinde Turizm-İş Sendikası daha önce sözleşme imzalamış, ancak işveren Bölge Çalışma Müdürlüğüne başvurarak sözleşmeye itiraz etmişti. Bölge Çalışma Müdürlüğü de işverenin itirazını kabul ederek toplusözleşmenin geçersiz olduğunu Turizm-İş Sendikasına bildirilmişti. Aradan geçen zaman sırasında taraflar yeniden bir araya gelmişler ve anlaşmaya varmışlardır.

İmzalanan toplu iş sözleşmesine göre, işçilerin aylık ücretlerine birinci yıl bin lira, ikinci yıl ise bin200 lira zam yapılmıştır. Yıllık ikramiye 2 maaş olmuş, 1 Mayıs işçi bayramı olarak kabul edilmiştir.

İlerici Deri-İş Uteksport'ta çağrı yaptı.

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı İlerici Deri-İş Sendikası İstanbul'da kurulu Uteksport Bağırsak İşleme işyerinde toplu iş sözleşmesi çağrısı yapmıştır.

Uteksport'ta 20 işçi adına toplu iş sözleşmesi çağrısı yapan İlerici Deri-İş Sendikası yine İstanbul'da kurulu Arzettakfor işyerinde de 23 işçi adına toplu iş sözleşmesi çağrısı yapmış bulunmaktadır.

Öte yandan İstanbul'da kurulu 25 işçinin çalıştığı Bosfor Deri Süet Konfeksiyon işyerinde sürdürülen toplu iş sözleşme görüşmelerinden bir sonuç alınamayınca uyuşmazlığa düşülmüş, uyuşmazlık sonucu uzlaştırma kurulu oluşturmak için girişimlerde bulunulmuştur. İlerici Deri-İş Sendikası uzlaştırma kurulunu oluşturmak için gerekli üçüncü tarafsız aracının seçimi için Bölge Çalışma Müdürlüğüne başvurmuş ve 6 işgünü süre istemiştir.

Türkiye Petrol ve Kimya İşçileri Sendikası 5 işyerinde sözleşme çağrısı yaptı

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Türkiye Petrol ve Kimya İşçileri Sendikası İstanbul'da kurulu beş işyerinde toplu iş sözleşmesi çağrısında bulunmuştur.

Sözleşme çağrısı yapılan Carlo Erba, Elektro Melamin, Forsan Kimya, Belpet, ve Tibet işyerlerinde çok yakında sözleşme görüşmelerine başlanacağını bildiren sendika yetkilileri, yine İstanbul'da kurulu Gripin Laboratuvarında ve Münir Şahin Laboratuvarında uyuşmazlığa düşüldüğünü açıklamışlardır.

21 işçinin çalıştığı Münir Şahin Laboratuvarında, uyuşmazlığa düşüldükten sonra uzlaştırma kurulunun oluşturulması için, sendika ve işveren Bölge Çalışma Müdürlüğüne giderek, üçüncü tarafsız aracı için birer kişi göstermişlerdir. Ancak her iki tarafta üçüncü tarafsız aracıda anlaşmaya varamayınca, Bölge Çalışma Müdürlüğünde oluşturulan bir tutanak ile İş Mahkemesine başvurulmuş ve üçüncü tarafsız aracının seçilmesi istenmiştir.

Teknik-İş Türk Kuşu'nda sözleşme imzaladı

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Teknik-İş Sendikası Türk Kuşu işyerinde toplu iş sözleşmesi imzalamıştır.

Türk Kuşu'nda daha önce sözleşme görüşmeleri sırasında 11 madde üzerinden uyuşmazlığa düşülmüş Bölge Çalışma Müdürlüğüne yapılan başvuru üzerine uzlaştırma kurulu oluşturulmuştu. Ancak uzlaştırma kurulunun oluşturulmasından sonra, taraflar yeniden bir araya gelmişler ve görüşmelere devam edilmişti.

İmzalanan toplu iş sözleşmesine göre, hizmetliler için başlangıç ücretleri 2 bin 300 lira olmuş, her yıl için 100 lira kıdem zammı, 2500 lira ikramiye, 1 Mayıs günü hiçbir işçinin çalıştırılmaması da sözleşme maddeleri arasında yer almıştır.

Genel-İş Eskişehir Şubesi Genel Kurulu toplanıyor

ESKİŞEHİR (İSTA)

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası Eskişehir Olağan Genel Kurul toplantısı 25 Eylül Pazar günü toplanacaktır.

Genel Hizmetler İşkolunda işkolu yetkisi bulunan DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikasının Eskişehir Şubesi'nin toplanacak olan Genel Kurulu ile ilintili olarak Eskişehir Şubesi yöneticileri, açıklamalarında, "Uzun mücadeleler sonucu işkolu düzeyinde yetki alan sendikamız, Eskişehir'de birçok işyerinde örgütlenmiş ve bu zamana kadar yapılan toplu iş sözleşmelerinde işçilere ileri ekonomik ve sosyal haklar sağlanmıştır. Genel Kurulda alınacak olan kararlarla, sınıf ve kitle sendikacılığı daha da perçinleşecek, sınıf sendikacılığı ilkeleri hayata geçirilecektir." demişlerdir.

Maden-İş SEMTAŞ'ta grev kararı aldı

- Sendikaya üye oldukları için işine son verilen işçilere 1 yıl tazminat ödenmesi isteniyor
- Karakullukçular işyerinde de sözleşme görüşmeleri uyuşmazlıkla sonuçlandı

SAMSUN (İSTA)

DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası ile Samsun'da kurulu SEMTAŞ AŞ. işvereni arasında sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmeleri uyuşmazlıkla sonuçlanmış ve Maden-İş 19 Eylülde grev kararını işyerine asmıştır.

SEMTAŞ işyerinde uzun süredir devam eden toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine başvurulan uzlaştırma kurulunun kararları işverence kabul edilmemiş ve lokavt kararı almıştır. İşverenin lokavt kararı alması üzerine Maden-İş 13 Eylülde grev kararı aldığını yıldırım telgrafla işverene bildirmiş ve kararı 19 Eylülde işyerine asmıştır.

SEMTAŞ'ta çalışmakta iken Maden-İş Sendikasına üye oldukları için işten atılan 11 işçiye işveren tarafından en az 1 yıl süre ile kötü niyet tazminatı ödenmesi için Maden-İş Samsun Bölge Çalışma Müdürlüğüne bir yazı ile başvurmuştur.

Öte yandan, Maden-İş yine Samsun'da kurulu Karakullukçular Kollektif Şirketi ile sürdürmekte olduğu toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde de uyuşmazlığa düşmüş ve durum Samsun Bölge Çalışma Müdürlüğüne götürülmüştür.

Karakullukçular işyerindeki anlaşmazlık konuları sözleşmenin yürürlük süresi ve ücret miktarı olduğu bildirilmiştir.

Maden-İş ayrıca, AUSTİN Otomobilcilik Ticaret işyerinde çalışan işçiler adına yürüttüğü toplusözleşme prosedürünü tamamlamış ve toplu iş sözleşmesi aşamasına gelmiştir.

Almanya'da çalışan bir grup işçi plastik ambalaj fabrikası kuruyor

ANKARA (ANKA)

Yurtdışında bulunan işçilerimizin kurduğu 4000 ortaklı "İŞBİR" şirketinin, 1970 yılında Balıkesir'de kurduğu sentetik dokuma fabrikasından sonra Ankara'da kurmayı kararlaştırdığı Termoset Plastik Sanayi Fabrikasının temeli dün atılmıştır.

30 milyon Türk lirasına malolacağı bildirilen fabrikanın, bu yıl sonuna kadar tamamlanıp işletmeye geçeceği, hemen arkasından genişletme çalışmalarına girişilerek 90 milyon Türk Liralık biryatırımın gerçekleştirileceği bildirilmiştir.

Bu konuda bir açıklama yapan şirket yöneticileri tesisin ilk işletmeye açıldığı günkü kapasitesi ile çeşitli kalınlıkta toplam 25 milyon metrekare plastik ambalaj maddesi üreteceğini, ve ilk kademede 200 işçi çalıştıracak fabrikanın milli ekonomiye katkısının yılda 12 milyon lira olacağını belirtmişlerdir.

Şirket yöneticileri ayrıca 4000 işçinin tasarrufu ile kurulan şirketin Balıkesir'de işlettiği sentetik dokuma fabrikası ürünlerinin büyük rağbet gördüğünü ve şirketin ortaklarına her yıl yüzde 25 oranında kâr dağıttığını açıklamışlardır.

Şirketin ayrıca Türkiye'nin acil ihtiyaçlarından olan elektrik jeneratörleri üretecek bir fabrikanın proje çalışmalarının tamamlandığı ve önümüzdeki günlerde temelinin atılacağı da belirtilmiştir.

MEMUR SENDİKACILIĞI — Mustafa ŞANLI

Memur Sendikacılığının Genel Konumu

Kapitalist düzen, feodal düzeni yıkınca yerine yeni üretim ilişkileri doğdu. İşgücü başlıbaşına bir anlam kazandı. Emek değer olarak kendini kabullendirdi. İşgücü özgürlüğü doğdu. Emekçilerle, çalıştıranlar arasındaki tarihsel çelişki ortaya çıktı. Zıt çelişki-Emek-Sermaye çelişkisi yaratılmış oldu. Zamanla bu çelişkiken di yasaları içinde çalışanların aleyhine dönüşüm yaptıkça, çalışanlar düşünmeye, çare aramaya başladı.

Feodal düzenin yıkıntıları da bir yandan tasfiye olurken, emekçi birikimi arttı. Mülksüzleşme, yoksulluk, küçük tezgah, el sanatlarından yoksun kalma olgusunu doğurdu. Ortaya hiçbir güvencesi olmayan emekçiler ordusu çıktı. Siyasal alanda önemli güçler belirdi. Çalıştıranların iktidarda kalma, çalışanlarında karınlarını doyurma mücadelesi diyebiliriz. Siyasal mücadele ile iktidar mücadelesi arasında önemli bir bütünleşme, aynı zamanda zıtlaşma doğdu. Sermayeyi, iş alanlarını ellerinde tutanlar, bir yandan da iktidarı ellerinde tutuyorlardı. Zorunluydular buna. Ekonomik düzeni ayakta tutmak için, siyasal düzeni de (iktidarı) ellerinde bulundurmak, düzenin gereğiydi. Ekonomik düzen, kendini sermaye iktidarları, kapitalist öğretinin doğasına göre biçimlendirirken, kendi çelişkisi olan başka bir hastalık karşısına dikilmeye başladı. Çalışanların ekonomik düzeni.

Gittikçe bilinçlenen emekçiler sınıfı, kendilerinin durumlarını değerlendirme, kendilerinin yeni bir sınıf olduğunun bilincine vardıkça, örgütlenmek gereğini duydular. Düzenin sahipleri, siyasal iktidarlar, emekçilere değişik yöntemlerle baskılar yapıyordu. Örgütlenme çabalarına karşı koyuyor, değişik yöntemler, uygulamalarla emekçileri yıldırmak istiyordu. Düzen sahipleri ne yaptılarsa, nelere başvurdularsa boşunaydı. Emekçiler, hayatlarına karşılıkta olsa, haklarını almaya başlamıştı. İlk hak, 19. yüzyılın ilk çeyreğinde İngiltere'de alındı. Sendikal haklar emekçiler için doğmuş oldu. Bu tarihsel seyir içinde memur sendikacılığı da ortaya çıktı.

MEMUR SENDİKACILIĞI:

Memur sendikacılığının, daha geçlerde başlaması doğaldı. Memur alnı terleyen, eli nasır tutan çalışanlar değildi. Bir yanda da memur, yasalarla güvence altındaydı. Devletten yanaydı.

Devlet, anlayışı mukaddes olarak geliştirilmişti. Üstelik memurlar devletin onurunu koruyan, onunla bütünleşen, onun bir parçası olan kişilerdi. Birçok ülkenin sorumluları, iktidarları, memurların sendika kurmalarını kabullenemiyordu. Gerekçeler ileri sürüyorlardı.

"Egemenlik, kamu çıkarı, yönetimle-Memurlar bütünleşmesi" gibi. Devlet için göreceli düşünceler geliştirilmiş, bir çeşit dokunulmaz eleştirilmez, soyut bir anlayış yaratılmıştır. Çünkü sistem böyle istiyor. Düzenin sahipleri, kendi düzenlerini kutsal inançlar, varlıklar biçiminde halklarına sunmuşlar. Asırlarca yığınların beyinlerini yıkamışlar. 1958 yılında Amerika'da başlayan öğretmen hareketlerine karşı, eyalet yüksek mahkemesinin kararı, tüm tutucu ülkelerin görüşlerini yansıtıyor:

"Amerika sisteminde egemenlik halkındır. Halk egemenliği, kendisi tarafından yaratılan hükümete devredilmektedir. Hükümet belli görevleri yerine getirmekle yükümlü kılınmakta. Görevleri yerine getirmesi için birtakım kişiler çalıştırmaktadır. Bunlara hükümet ajanı denir. Hükümet ajanlarının statüleri, özel sektörde çalışanlardan farklıdır. Özel çıkarlara değil, kamu çıkarlarına hizmet etmektedirler. Bu bakımdan bunların grev yapabileceklerini kabul etmek, hükümet otoritesini reddetmek ya da kamu çıkarına karşı çıkmak demektir." Amerikan eyalet Yüksek Mahkemesinin bu yargısı gerilerde kalmıştır. Emekçilere göre, memurlar fazla yoğunluk göstermemekle birlikte dünyanın bir çok ülkelerinde grevli, toplu sözleşmeli haklarını almışlardır.

Yarın: Türkiye'de memur sendikacılığı

Politika 'da SANAT-EDEBİYAT
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

GÜLÜMSEYEREK SESLENİYORUM

Kandil ışığında girerim cesedinin gözeneklerinden
Çalarım rüzgarın kapısını
Korkmam bekçilerden, nöbetçi devriyeden
Özgürlüğü bilirim
Tahta kılıçları bilirim
Çamurdan atları bilirim
Kanlı cesedinde dolaşırken duyarım rahatlığı
Dediler ki:
Güneş'le kavga etmeden göçüp gitti
Mavi kandil ışığında göçüp gitti
Gitti, yanında defne dalı, ekmek
Öldürülen sevglisinin günlüğünü götürdü
Yine de gülümseyerek gitti....
Gülerim her zamanki gibi ey dünya yoksulları
Ey dünya yoksulları, güneşin yolunu keseriz
Umutla dolu ekmeğimize varabilmek için, acıyla
Ey dünya yoksulları ateş ateşi yakmaz
Ey dünya yoksulları deniz balıkla tükenmez
Ve sen ey menekşe çiçeği, ey kızgın tüfek
Artık her şeyi kavrayabiliyoruz
Duyuyorum ki bu bir mucize anıdır.
Barış ve aşk türküleri söyler
Ve deniz:
Ah çam ağaçları konuşsa
Ah fabrikalar konuşsa
Ah kanındakalabilsem, ben kandan korkmam
Dolaşabilsem, ta defne dalını buluncaya kadar
Barış türkülerini söylerim
Sırtımızda tüfeklerle söyleriz
Yakarız onları yoksulların lokmasına el uzatırsa
Şimdi...şimdi o anda
Duyuyorum barbarların ayak seslerini
Koşuşmalar, bağrışmalar ve kulübeye girenler
Ve sönen bir kandil
Duyuyorum ey Barış Şehri
Duyuyorum ve dudaklarımı ısırıyorum
Yine de gülümsüyorum, her zamanki gibi ey Kudüs
Gülümsüyorum, çünkü sana güveniyorum
Acı gölge oldu yüzünde
Umutsa girmiş başka biçime
Gülümsüyorum, çünkü seni seviyorum
Eski toprağını sevdim
Her şeyini sevdim
Cesedimi cesedinin gözeneklerinden
alıp atmak istiyorlar
Çehreni değiştiremeyecekler
Yeşil giysini parçalayamayacaklar
Yağmurun yağışını durduramayacaklar
Yağacak yağmur
Ve tüm cesedini su kaplayacak
Ve sulanacak portakal ağacı
Çiçek ağacı
Filistin ağacı...EY FİLİSTİN!

Mahmut EL BESSAM

"El Talayi" (Öncüler) adlı Filistin dergisinden çeviren:
Hüsnü MAHLI

kitaplar arasında

SICAK KAR

● Roman, Yazan: Yuri Bondarev, Çeviren Armağan İlkin, Okar Yayınları 520 s. 30 TL.

ÇAĞDAŞ SOVYET Edebiyatının önde gelen isimlerinden biri Bondarev. Böyle olmasına karşın, bugüne dek Türk okurunca bilinmiyordu. Bu nedenle, kitabın Türkçeye kazandırılması ayrı önem taşıyor.

Sıcak Kar, 1942 yılının acılı günlerini anlatıyor. Faşist Nazi orduları Stalingrad önlerine dek gelmiştir. Burada Sovyet ordularınca çembere alınmışlar. Tüm tehlikelere karşın, Alman Hava Güçleri çember içindeki askerlerine yardım ulaştırıyor. Kısa bir süre içinde Almanların yarma harekâtına girişmeleri bekleniyor. Bunu başarmaları demek, Stalingrad'ın düşmesi demek....

Sovyet orduları için bir ölüm kalım savaşı bu. Stalingrad'ın düşmesi Sovyetlerin son zamanlarda kazandıkları başarıları gölgeleyecek...

İşte böyle bir ortamda canlarını dişlerine takan Sovyet askerlerinin karlı steplerde, barut kokuları ve mermi sesleri arasında geçen günleri sergileniyor.

Esen Yel

DEVRİMCİ SAVAŞIM İÇİN TEMEL BİLGİLER

● Yazan: Önder Sağlam, Ürün Yayınları, 96 s. 7 TL.

BİR BAŞUCU KİTABI niteliği taşıyan Devrimci Savaşım İçin Temel Bilgiler, üç ana bölümden oluşuyor.

Birinci bölümde DEVLET VE SOSYAL DEVRİM TEORİSİ başlığı altında:

Devletin kökeni, içeriği ve toplumdaki yeri; devletin işlevleri, biçimleri, anti-feodal burjuva devrimleri, iki temel devlet tipi ele alınıyor. Aynı bölümde, Sosyalist devrim, ulusal kurtuluş devrimleri, çağdaş devrim sürecinin karakteri, özellikleri ve prespektifleri hakkında doyurucu bilgiler de yeralıyor.

BOLŞEVİK PARTİSİNİN BURJUVA DEMOKRATİK DEVRİMİNDE STRATEJİ VE TAKTİĞİ adını taşıyan ikinci bölümdeyse, Sovyet Devrimi'nin geçirdiği aşamalara değiniliyor. Burjuva Demokratik Devrimin Sosyalist Devrime dönüştürülmesi konusunda oportünistlerin yanılgıları anlatılmış.

Üçüncü bölüm, DEMOKRATİK DEVRİMDE ULUSAL SORUN'a ayrılmış. Ulusal sorunu Marksist-Leninist temele oturtarak başlıyor bölüm. Lenin'in bu konudaki görüşlerine de oldukça geniş yer veriliyor.

Devrimci Savaşım İçin Temel Bilgiler, öncelikle okunması ve de sürekli el altında bulundurulması gereken kitaplardan biri...

FİLİSTİNLİ RESSAM KARI KOCA TEMAM EL AKHAL VE İSMAİL SHAMMOUT'LA KONUŞMA

İsmail SHAMMOUT

Temam El AKHAL

"FİLİSTİN HALKININ ACILARINI ANLATIYORUZ..."

Filistin'de devrimci sanatçılar bugün zorlu bir savaşım veriyorlar. Her gün öldürülme olasılığı, yurtlarını yitirme kaygısı içinde yaşayan bu yiğit insanlar halklarının sıcak savaşına tüm yetenekleri, güçleri ile katılıyorlar. Bugün Filistin'de bir direniş şiiri, direniş sineması, direniş resmi var. Şairler hapishanelerde, birliklerinde alanlarda şiirlerini haykırıyorlar. Sinemacılar portatif makineleri, perdeleriyle her yeri geziyor, halkı aydınlatmaya çalışıyorlar. Filistinli ressamlar ise gerekirse çuvaldan tuval, at kuyruğundan fırça yaparak en güzel renkleri sunuyor insanlarına. Filistin halkıyla birlikte, işgalcilere karşı, o halkın öz değeri olan sanat da direniyor, savaşıyor.

Filistinli ressam karı-koca Temam El Akhal ve İsmail Shammout Filistin resminin öncülerindendir. Bugün Lübnan'da yaşamaktalar. Aşağıdaki konuşma Tel El Zaatar katliamından birkaç gün sonra yapıldı. Temam'ın yüzünden hâlâ olayın acı izleri okunuyordu. Son anda üç oğlu ile birlikte kamptan kaçabilmiş ve alelacele bir uçakla Berlin'e gidebilmişti. Eşi İsmail kalp hastası idi ve tedavi için orada bulunuyordu. Aşağıda, FRAUEN dergisi adına Wanda Tycner'in sanatçılarla yaptığı bir konuşmayı okuyacaksınız.

İSMAİL: Hayat öykümüz, binlerce Filistinli aileninki ile aynıdır. Her ikimiz de Lydda kentinde doğduk, orada büyüdük.

SORU: Ülkenizi ne zaman terk ettiniz?

İSMAİL: Temam ve ben, ülkemizi 1948 yılında terk ettik. Temam Beyrut'ta ailesinin yanında kalma olanağını buldu. Ben de Gaza'daki yakınlarımın yanına göçtüm. Temam o sıralarda öğrenciydi. Okuyabilmek için çok ve çeşitli işlerde çalışmak zorunda kaldı. Ben ise küçük kardeşlerimin geçimini sağlamak zorundaydım. Seyyar satıcılık yapmaya başladım. Günde 10 kilometre yol yürüyordum. Sıcak, toz demeden. Daha sonra Filistinli çocuklar için okullar kuruldu. Ben de öğretmen oldum. Ne var ki öğretmenlere çok az para veriliyordu. Bu işi, genç Filistinlileri yetiştirmek ve onların eğitimine katkıda bulunmak için üslenmiştim. Okul yarım gündü. Öğleden sonraları da kentte yine sokak satıcılığı yapıyordum. Geçinebilecek kadar bir öğretmen maaşını oldukça uzun bir zaman sonra almaya başladım.

SORU: Ne zaman resim yapmaya başladınız?

İSMAİL: Daha çocukken. Sonra da 1948 den sonra. Çünkü uzun zaman kalem, boya ve kağıt gibi şeyler edinemedik. Para yoktu. Öğretmenliğe başladıktan sonra, elime kağıt kalem geçmeye başladı yeniden. Ve yine resim yapmaya başladım. Çevremi yapıyordum. Gördüklerimi. Filistinlileri. Ülkelerinden olan, acılarla dolu yaşantılarına renk vermeye çalışan yiğit insanları yapıyordum. 1950'de Kahire'ye gitmeye karar verdim. Güzel Sanatlar Akademisi'ne girdim ve çalışmaya başladım. 1953 yılında Gaza'da ilk sergimi açtım.

SORU: Bu serginin konusu neydi?

İSMAİL: Gaza'daki çalışmalarım, daha sonraki yapıtlarım yer alıyordu sergide. Akademi'deki çalışmalarımı da kapsıyordu. Modellerim Mısırlıydı. Ancak Filistinlileri andıran çok yanları vardı. Gaza'daki ilk çalışmalarımın benim için yaratıcılık kaynağı olduğu da ortaya çıktı.

SORU: İlk sergimizin yalnızca ilgi değil, beğeni kazandığını da biliyoruz.

İSMAİL: Doğru. Beni resim eleştirmenlerinin beğenisinden çok halkımın ilgisi yüreklendirmişti. Çalışmalarımın konusunda kendilerini buluyorlardı, yurtsuzları, yoksulları, acı dolu insanları. O zamanlar karar verdim. Halkımın savaşımının hizmetinde olan bir sanat yapacaktım. Çünkü, sanatın da bir silah olduğu bilincine varmıştım.

FİLİSTİN RESMİNİN BAŞLANGICI

SORU: Zamalech'deki bu sergi Filistin resmi açısından bir başlangıç olarak nitelendirilmişti. Bunun nedenlerini bize açıklar mısınız?

TEMAM: Bunun nedeni açık. İsmail ile ben, daha önce hiç kimsenin yapmadığı bir konuyu işlemekteydik. Yapıtlarımız, Filistin halkının tüm acılarını yansıtıyordu. Fakat Zamalech'de bunun öneminin bilincine henüz varamamıştık. Yalnızca yaşantımızın bir bölümünü resmettiğimizi sanıyordık. Resimlerimizi seyredenlerin ağlamaları, duygulanmaları bizi şaşırtıyordu. Bu kadar fevkalade şeyler mi yapıyoruz diye soruyorduk birbirimize. Bazı resimlerimizin halkımıza umut verdiğini ve silah olduğunu gördük. İsmail "geri dönüyoruz" adlı bir resim yaptı. Ben diplomamı aldıktan sonra Lübnan'a döndük. Bir okulda resim öğretmenliğine başladım. Boş olduğum her saniye resim yapıyordum.

SORU: Temam, siz Filistin'de çok iyi eğitim gören ilk genç kızlardansınız. Çalışan ve savaşım veren bir kadın olarak nelerle karşılaştınız? Büyük bir inatla okulunuzu bitirdiğinizi biliyoruz. Bazı ön yargılarla karşılaştınız mı?

TEMAM: Bu zor bir soru. Benim babam işçiydi. Fakat büyük babam Filistin halkı için savaşan bir kahramandır. Bu savaşımın bilgi ve beceriye dayandığını söylerdi hep. Evde, okula gitmem konusunda hiç bir güçlük çıkmadı. Yalnızca para bulmak dışında. Yine de çalışarak tahsilimi tamamlayabildim.

İSMAİL: Tabii, tüm ailelerdeki durum, Temam'ınki gibi değildi. Fakat 1948 olayları, Filistinli ailelerin dünya görüşlerinde büyük değişiklikler olmasına yolaçtı. Halkımızın trajedisi, kadınların da aktif bir biçimde, savaşıma katılmaları gerekliliğini ortaya koyuyordu. Bunun için de bilgilenmeleri gerekti. Halkımız, emperyalizmle mücadelede, silah kadar eğitimin de önemli olduğunun bilincine vardı. Yaşamın her dalında savaşım vermeye başladık. İdeolojik, ekonomik, politik, askeri, sanat, spor. Ve kadınlarımız her dalda vardılar. Ön sıralardaydılar.

TEMAM: Filistin Genel Kadınlar Birliği'nin yürüttüğü okuma yazma kampanyasında, okuma yazma bilmeyen kadınların büyük bir çoğunluğunun İngiliz mandası sırasında yaşadıkları ortaya çıktı. İngiliz emperyalizmi, Arap kadınların toplumdan uzak tutulmaları gerçeğiyle savaşmamakta hayli kararlıydı. Bundan yararlar sağlıyordu. Okula giden çocuklar arasında kızlar, yüzde 15'i geçmiyordu. Yüksek okul mezunları ise bir elin parmakları kadardı. İsrail bize kültür getirdiğini iddia ediyor. Şu anda yüksek okul mezunlarının oranı, İsrail'den çok daha yüksek.

DAYAKTAN ADLARINI UNUTAN ÇOCUKLAR

SORU: Temam, Bize okuma yazma kampanyasından, Filistin Genel Kadınlar Birliği'nden söz ettiniz. Şu anda Lübnan'da...

İsmail Shammout'un bir yapıtı

TEMAM: Şu anda Lübnan'da yaşayan Filistinli kadınlar ne okumaya ne de yazmaya vakit ayıramazlar. Her gün ya kendilerinin ölmesini ya da yakınlarından birini kaybetme korkusu içinde yaşamaktadırlar. Genç Filistinli kızlar, askeri bakımdan yetiştiriliyor. Ellerinde silah, halkımızın geleceğini belirlemek üzere. Diğer bir bölümü, tıbbi eğitim görüyorlar. Yaralıları tedavi etmek için. Başka bir bölümü ise çocuk bakımı öğreniyorlar. Ana ve babaları kaybolan, ölen ve yaralanan çocuklarına bakmak için. Birkaç gün önce televizyonda Filistinli çocuklar gösterildi. Gazeteci çocuklara adlarını sordu. Çocuklar falanjistler tarafından öylesine dövülmüşlerdi ki, adlarını bile söyleyecek halde değillerdi. İşte bunlar bizim yaşantılarımızdan kısa kesitler.

İSMAİL: Savaşım devam ediyor. Daha kanlar dökülecek, çocuklar, analar, babalar ölecek. Bu daha ne kadar sürecek? Lübnan'da olup bitenler, eşit koşullarda sürdürülen bir savaştan çok bir halkın toptan imha edilmesi anlamını taşıyor, Jenosid yani.

SORU: Ülkeniz halkı ile uluslararası dayanışma büyük boyutlara ulaşmış durumda. Bu konuda bize bir şeyler söyler misiniz?

TEMAM: Filistin'deki kadın örgütü, Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu üyesidir. UDKF, Filistin kadınlarla ve Filistin halkıyla büyük bir dayanışmanın örneğini göstermiştir. Ayrıca hemen tüm uluslararası kuruluşlar, konferanslar halkımızın haklı davasını destekliyor. Sosyalist ülkeler başta olmak üzere, dünyadaki tüm ilerici güçler bizim için çaba sarfediyor. ABD'deki, Fransa'daki, Federal Almanya'daki, İngiltere'deki ilericiler yurtseverler ve demokratlar da bizim saflarımızda yer alıyor.

SORU: Şu anda Demokratik Alman Cumhuriyeti'nde bulunuyorsunuz. Ne gibi çalışmalar yapmayı düşünüyorsunuz.

İSMAİL: En önemli ve birincil görevimiz, Tel El Zaatar katliamını, sanatda anlatmaktır. Tel El Zaatar'ın ne anlama geldiğini tüm dünyaya duyurmalıyız. Bu arada İsviçre'de bir sergi açacağız. Daha sonra Fransa, İtalya gezilerimiz var. Bu geziler sırasında belgesel filmler göstermeyi ve basın toplantıları düzenlemeyi de planlıyoruz.

Temam'ın bir yapıtı

DÜŞÜNCELER

ATAOL BEHRAMOĞLU

Ölümünün 175.yılında Aleksandr Radişçev

19. yüzyıl Rus edebiyatının dünya edebiyatına kazandırdığı büyük yazarları hepimiz tanıyoruz: Puşkin, Lermontov, Dostoyevski, Turgenev, Belinski, Tolstoy, Gonçarov, Nekrasov, Çernişevski, v.b. 19. yüzyıl Rus edebiyatı, sadece yarattığı sanatsal değerler bakımından değil, demokrat ve insancıl yönelişiyle de dünya edebiyatı içindeözel bir yere sahiptir. Bu edebiyat gerçekten de, dekabristlerden narodniklere, onlardan marksistlere kadar, tüm devrimci kuşaklar için esin kaynağı olmuş, çoğu kez bu yazarlar devrim hareketi içinde doğrudan doğruya yer almışlar; Belinski ve Çernişevski örneklerinde olduğu gibi, kimi zaman ona önderlik etmişlerdir. Fakat, bu büyük, demokrat, insancıl edebiyatın kaynakları nelerdir?

Rus toplum yaşamı ve Rus kültürü, 17. yüzyıl ortalarında ve özellikle 18. yüzyıl başlarında, Batı Avrupa ülkeleri toplum yaşamı ve kültürüyle ilişkiye girmişti. Bu ilişki tüm 18 ve 19. yüzyıllar boyunca sürdü. 18. yüzyılda, başta Diderot, Voltaire, Montespieu, Rousseau olmak üzere Fransız aydınlanmacılarının, ansiklopedistlerin yapıtları sıcağı sıcağına Rusçaya çevrilmişti. Bu yakın ilişki, 19. yüzyılda da sürdü. Denebilir ki tüm 18. ve 19. yüzyıllar süresince, Klasik Yunan Latin kültürünün temel yapıtlarından (1872'de, daha Marks'ın sağlığında yayınlanan) kapital çevirisine kadar, Batı kültür ve edebiyatının tüm yapıtları Rusçada yayınlanmış, Rus edebiyatçıları, kültür adamları ve devrimcileri, bu yapıtlarla yoğrularak yetişmişlerdir.

Rus edebiyatının ilk özgün ve büyük yazarı Puşkin'dir. Puşkin, Rus halk kültürüyle klasik ve modern Batı kültürünün seçkin bir bileşimidir. Büyüklüğü de buradadır. Puşkin aynı zamanda, kendisinden önceki, yani 18. yüzyıl Rus edebiyatının en ileri geleneklerinin de devam ettiricisi ve özümleyicisidir.

18. yüzyıl Rus yazarları, Klasik Yunan ve Latin edebiyatıyla çağdaş Batı'dan örnek aldıkları ustaların yapıtlarını genel olarak aşamamakla birlikte, kendilerinden sonra oluşacak ulusal edebiyatın, 19. yüzyıl Rus edebiyatının oluşumuna büyük katkılarda bulunmuşlardır. Rus dilini arındıran Lomonosov, kaside türünü demokratlaştıran Derjavin, ilk toplumcu yergilerin yazarı Fonvizin, Rus halk bilgeliğini fablllerinde yansıtan Kırılov ve Puşkin'e doğrudan öğretmenlik yapmış olan Karamzin, Jukovski gibi yazarlar- 19. yüzyıl Rus edebiyatının kaynağında yer alırlar. Bu yazarlar arasında, Aleksandr Radişçev'in özel ve seçkin bir yeri vardır.

18. yüzyıl Rus yazarlarının hemen hepsi gibi soylu bir aileden gelen ve önemli devlet görevlerinde bulunan Aleksandr Radişçev (1749-1802). Rus edebiyatında özgürlükçü, demokrat, insancı düşüncenin ilk ve büyük bir temsilcisidir. Gerek Puşkin'deki, gerek Dekabristlerdeki devrimci-demokrat yönelişin kaynağında doğrudan doğruya Radişçev vardır.

Radişçev'in ilk yapıtı, "Özgürlük Kasidesi" adını taşıyor. Bu kaside, Amerika'daki bağımsızlık kavgasının övgüsüdür. Fakat aynı zamanda, çarlık monarşisinin de bir eleştirisidir. 1780 yılında yazmaya başladığı nesir yapıtı "Petersburg'dan Moskova'ya Yolculuk" ise, Radişçev'in temel yapıtı oluşunun yanı sıra, tüm Rus edebiyatının da büyük yapıtlarından biridir. Radişçev bu yapıtında, bir Petersburg-Moskova yolculuğu süresince, Rus monarşisinin ayıplarını acımasızca ve yaşadığı dönem bakımından inanılmaz bir gözüpeklikle ortaya koymaktadır. "Petersburg'dan Moskova'ya Yolculuk" dil ve sanatsal değerler bakımından da üstün bir edebiyat ürünüdür.

Radişçev yapıtını 1790'da tamamladı, bir el makinesiyle bastı ve yazar adı koymadan dağıttı. Fakat yapıtın etkisi öylesine büyüktü ki, tutuklanmaktanve idama mahkûm edilmekten kurtulamadı. Cezası sürgüne çevrildi, Sibirya'da altı yıl sürgün yaşadı. Çar II. Yekaterina'nın ölümüyle cezası bağışlandı. Moskova'ya döndü. Fakat yeni çarla da çatıştı ve monarşiye bir protesto gibi, yaşamına kendi eliyle son verdi.

Ölümünden sonra yapıtları bir daha basılmadı. Eldekiler ortadan kaldırıldı. 1836 yılında "Petersburg'dan Moskova'ya Yolculuk"u dergisinde yayınlamak isteyen Puşkin'e, izin verilmedi. Radişçev'in yapıtları ancak, ölümü üzerinden yüzyıldan fazla bir zaman geçtikten sonra, yirminci yüzyılın ilk yıllarında yeniden yayınlanabildi.

Radişçev, Rus edebiyatçılarının gerçekçi bir yönde gelişmelerine en büyük ölçüde katkıda bulunan bir yazardır. Bir karşılaştırma yaparsak, getirdiği düşünceler bakımından Rus edebiyatındaki yeri, bizim edebiyatımızda Tevfik Fikret'inkine benziyor. Fikret gibi, insancı, demokrat, öfkeli, büyük ve çağdaşlarına göre çok ilerde bir yazar. Üstelik dil bakımından da kendisinden sonrakilerden kopuk olmayan ve böylece onları doğrudan etkileyebilen bir Fikret...

Aleksandr Radişçev bir şiirinde şöyle diyordu:
"Bilmek istiyorsan, kimim, neyim, nereye gidiyorum
Öğren: Nerdeysem, öyleyim ve öyle kalacağım:
Hayvan değil, ağaç değil, köle değil, insanım!"

Bu dizelerde, marksizm öncesi, ütopik; fakat skolastiğe, tutsaklığa, eşitsizliğe yiğitçe karşı duran insancı anlayışın en seçkin çınıltıları var. Yazarlarının ölümünden bunca yıl sonra, sevgiyle, hayranlıkla okunabilmeleri bundan.

"Maden İşçileriyle Dayanışma Gecesi" bugün Antalya'da yapılıyor

Direnişteki Maden-İş üyesi işçilerle dayanışma bütün yurda yayılırken Antalya halkının ve Antalya TÖB-DER'in birlikte düzenledikleri "Direnişteki Maden İşçileriyle Dayanışma Gecesi" bu akşam saat 20.30'da Antalya'da yapılacaktır.

Antalyalı yerli sanatçıların dışında, programa İstanbul'dan gelen öykü yazarı Bekir Yıldız, Şair Ataol Behramoğlu, Barış Pirhasan, Erdal Alova, Yaşar Miraç, Abdülkadir Bulut da şiirleriyle katılacaklardır. Antalyalı şair Metin Demirtaş da şiirlerini okuyacaktır.

Bu arada Bekir Yıldız ve Ataol Behramoğlu, "Arkadaş" kitabevinde okurlarına kitaplarını imzalayacaklardır.

"MARMARA ÇEVRE GÜNÜ FOTOĞRAF SERGİSİ" İLGİ GÖRDÜ

17 Eylül günü kutlanan ve İstanbul Belediyesi'nin Bakırköy Çarşı caddesini trafiğe kapatarak katıldığı Marmara Çevre Günü'nde yapılan çeşitli gösterilerin yanı sıra bir de fotoğraf ve karikatür sergisi düzenlendi. Elektrik Mühendisleri Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Kimya Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası ve Tabibler Odası İstanbul şubelerinin katkıları ile açılan ve sadece Çevre Gününde açık kalan sergiye birçok fotoğraf sanatçısı ve karikatürcü trafik, sağlık, çevre kirlenmesi konularını içeren çeşitli yapıtlarıyla katıldılar. Sokakta halka sunulan ilgiyle izlendi. (Fotoğraf: Ender ERKEK)